

CULTURA POPORULUI

„LUMINEAZĂ-TE ȘI VEI FI: VOIEȘTE ȘI VEI PUTEA“.

C. A. ROSETTI

Director : Generalul NICOLAE PETALA

REDACȚIA, STR. REGALĂ No. 16.

CRACIUNUL ANULUI 1927 BUCUREȘTI

ADMINISTRAȚIA STR. REGALĂ No. 16

ANUL VII, Nr. 213 și 214 Apare în fiecare Duminică

DREPTATEA Majestății Sale Regelui Mihai I

Constatări dureroase

Vremea vremuiește

Și se lasă iarăși nemărginită liniște în sufletele noastre. Este zi de sărbătoare. Se prăznuiește din nou nașterea mântuitorului nostru Isus Christos. Este minunat prilej de reculegere. — Și ne întrebăm într-o sărăcit de taină mântuirii adusă de Isus.

Dreptatea este gorița arzătoare a omenirii în mersul ei către mai bine. Dar fiindcă învățătură a Blajinului Nazarinean, ne arată cât de chibzuiți trebuie să fim când vorbim despre dreptate. Căci este lucru tare greu de lămurit. Și să nu se înămpie ca în trufia noastră să facem nedreptate, crezând că facem dreptate.

Legea este să fim buni, îndatoritori cu alții. Să nu facem rău la nimeni. Ci pe cât putem să facem numai bine. Să nu ne roadă dumănia ca să-i vorbim pe alții de rău pentru că îi vedem vrednici. Să ne ostentăm ca să fim și noi cât mai sus. Dar să ne apărăm de cei nedrepti cari încearcă să ne lovească. Și să avem recunoștință către aceia cari ne-au făcut bine. Să-i respectăm pe mai marii noștri, fie că sunt mai în vârstă, fie că sunt mai învățați și mai pricepuți decât noi. Dar toate să fie cu adâncă măsură chibzuite. Să ne ridicăm împotriva necinstei și a nedreptății, — nu pentru a aduce moartea păcătoșului, ci îndreptarea lui. — Căci dreptatea este fapta care pune pe fiecare lucru la locul său. Să așezăm deci cinstea și dreptatea la locul lor. — Să ne bucurăm de bucuria altuia, și să suferim de suferința lui. Să-i ajutăm pe cei nevoiași. Să se folosească și alții de rodul muncii noastre, fiecare după vrednicia sa. Și să nu fim răzbuțitori. Pe acela care a greșit, să-l ajutăm cu vorba blândă și cu fapta bună, să meargă și el pe drumul omeniei. Să i se dea ce i se cuvine. Dar să fie mulțumit cu viața lui, ca să și-o trăiască, râvniind pe dreptate la alta mai bună. Iar dreptatea nu este numai ceea ce noi oamenii, făpturi nedesăvârșite, credem. Ea este mai mare. Adesea, acolo unde noi vedem o nedreptate, este o dreptate ascunsă.

Gândul unui biet om a fost bun, dar fapta nu l-a lăsat bine. Și din potrivă, poate că acolo unde noi vedem dreptate, este nedreptate. Poate că fapta s'a întâmplat să fie bună, dar gândul a fost să fie rău. Trebuie să citim și gândul.

Insă nu trebuie să ducem bunătața până la slăbăciune. Evanghelia ne spune să fim miloi, larg ferțitori, dar să nu mergem dincolo de marginea îngăduinței. Isus Christos. Blajinul Nazarinean a propovăduit cea mai mare bunătațe. Dar el a luat biciul și a pedepsit pe aceia cari, până într-o sărăcit, nu au voit să asculte de blânda lui învățătură. Și totuși, grija noastră de bine să nu se preschimbe în isvor de răutate. Să vom cu înțelepciune îndreptarea.

Să munclm cu dragoste, din răspuțeri, și cu cinste sfântă, la lucrul unde ne pricepem, ca să facem bine. Și atunci suntem în grădina dreptății. Dar mai presus de orice să nu rugăm. Și harul Domnului să pogoare asupra noastră, — să fim buni. — Din bunătațe se izvoiește înalta dreptate.

Marin Ștefănescu
Profesor Universitar
Președintele Asociației
„Cultură Patrie“

Măria Ta, pe Tine, Tatal Sfânt Te-a harazit ca Rege azi sa fii Celui mai brav popor de pe pamant, Și rege al întregitei României, Maria Ta, noi oastea de copii Micuți, cum ești Maria Ta, acum, Desi gândim ades la jocării Și la sberdănițiile din drum, În școala ne silim a învăța, Tot cea ce ne-o fi folositor Când vom fi mari, și când Maria Ta Va deveni ca noi, la fel, major. Noi vom fi cetățenii luminați, Maria Ta, un Rege bun și Capitan. Noi vom fi braviți Tai soldați. Maria Ta, vei fi primul oștean. Și ne-om trudi sa devinim și noi Viteji, la fel acelor mari Eroi, Cari au căzut cu glorie în razboi. Uniți, în cugete, sa fete, simțiri, Legăți prin cea mai sfânta din iubiri, De Tine și de bravul Tau popor, Ruga-vom cerescul creator, Pentru Maria Ta, REGE iubit, Cu gândul și cu sufletul curat, S'ajungă puternic, mare, strălucit, Și-al României falnic împărat.

COPII ROMÂNI.

PASTORALA I. P. S. S. PATRIARH

MIRON

din mila lui Dumnezeu Patriarh al României.

Cel ce vor ceti și asculta acest sfat părintesc: har și pace de la Dumnezeu Tatal de la Năbucucivărtari și doriri de bine și de sănătate.

Fulgii de zăpadă, soșii pe aripile crivăului rece, ne vestesc apropierea Craciunului Sărbătorii creștine — pe lângă reculegerea sufletului și îndrumarea omului spre îndreptare — își au și bucuriile lor speciale.

La locul sfânt al Nașterii Mântuitorului venit au din mare departări — de la rasarit — Craii, aducând prețioase daruri. De atunci și până azi au ramas ca cele mai însemnate momente ale sărbătorii craciunului: *Inchinarea și darurile.*

Nu voi uita cât voi trăi o emoționantă scenă, care evidențiază în chip micșorat aceste două momente. În o familie înghinchiu copiii și lângă brațul feeric luminați și împodobit. Fetuța cea mai marșoară — cu mâinile ridicate spre rugăciune și cu ochii plini de încredere aștinți spre figura blândă a lui Moș Craciun, din a carui trăsătură uriașă își scoateau nasul ispititoare jucării și daruri — rostesc cu fața plină de evaluare amestecată cu o nemai simțita bucurie „Tatal nostru“ și facea promisiune de ascultare și de bună purtare.

Un aer nu numai sărbătoresc de pace și seminat, ci și de mulțumire și de fericire rău cuprinde căminul unei asemenea familii. Desigur asemenea scenă se

repetă an de an în multe familii cu stare.

Ca părinte sufletesc al țării aș dori ca asemenea sentimente de bucurie și mulțumire să se ivească în cât mai multe, dacă nu în toate casele țării.

Dar sărăcia și legiunile de alte lipsuri împiedică intrarea acestor bucurii în atâtea locuri și case. Cății copii n-au fericita ocazie a simți aceste bucurii în dauna nobilității sufletului lor.

Deaceia înd-mn părintește și sfătuesc pe toți cei ce pot să sara mai alese în ajutorul Craciunului în ajutorul celor nevoiași.

Indatorez creștinește mai ales familiile, fără copii și atâția bărbai necesarilor sau femei nemăritate dar cu situații mulțumitoare, să-și îndrepteze luarea aminte asupra copiilor neamului, asupra orfanilor de război, sau peste tot orfanii și lipsii. În capitala, în multe orașe și prin toate comunitățile și satele vor întâlni orfanii și orfelințele, unde mila creștinească trebuie să ceară intrare cu mâna domnică Sa-și aleaga fiecare un orfan și după putință să-i facă bucuria darurilor de Craciun în obiecte necesare lor. Sa nu ramâie la Craciunul acesta nimeni, care să nu aibă copilul sau copila sa.

Bucuria acestor orfani ajutoari cu vestiminte, ghete, caciuli, pieptre, cărți, etc. etc. se va resfrânge și asupra donatorilor binevoitori și Sfânta Sărbătoare va fi astfel și pentru ei mai cu farmec.

Iar Noi, vom ruga ne milostivul Dumnezeu, să rasplatească cu bine pe toți câți vor împlini părintească poavă a bisericii.

București, ziua Sf. Nicolae, 1927.

Miron Patriarh

După 10 ani de la înfăptuirea visului și aspirației strămoșilor glorioși, reîntregirea poporului românesc în vechile-i hotare „Dacia“, când nu numai țărănul român dar și cel minoritar, a devenit proprietarul pământului, pe care înainte îl lu-ra ca sluga, iobag ori clicăș, este dureros, amar de dureros, tânguitorul refren carl auzim zi cu zi roștit de multe persoane, scris de unele ziare „Iara neurotică“ „popor nesimțitor“.

Durerea este cu atât mai mare, cu cât aceste insulte nemeritate, le aduc țării și poporului român, înșazi români, și înca dintre acei cari au prezența de a se numi intelectuali și convingerea greșită că ei ar fi în stare să îndrepte răul.

Există oare vre-un rău atât de grav, care ne ar periclită existența? Ori cât am căuta nu-l găsim. Se apără criminalii, infractorii, de ș-a nuniții apostoli ai umanității, și tot aceștia critica un judecător care aplica legea.

Un mare personaj politic și-a exprimat părerea despre armata „o ceata de slăbănogi“ altul „am ajuns la România mare datorită norocului“.

Aceste citate sunt suficiente pentru a constata că păreri greșite pornesc, nu dela țărănul nostru român și nici dela cel minoritar, ci tocmai dela aceia cari speculează cinstea până la simplitate a acestui popor.

Aceiași apostoli ai umanitarismului, aceiași ziare cer ertarea celor cari au fugit depe front, drepturi egale pentru venetii, escroci și trădători de țară.

Aceștia formează șer fericirea celor modești și muncitori, grupul tânguitorilor cari se plâng că trăiesc într-o țară nenorocita, locuită de un popor nesimțitor.

Aceștia se revoltă și caută să atragă și pe alții la idelle lor, — contra ori căror legi care stabilesc „datoriile“ ce le avem de îndeplinit către țară, ca fii ai ei. Uită însă că nu este îndrituit cine-va să ceară „drepturi“ până nu și-a făcut datoria.

Nu încerc, a insista asupra criminalii deosebiri, pe care doar, așa prețioși „intelectuali“ o fac. Noi și Voi. Noi Ardeleni, Bănățeni și Voi regăteni! Fenomen ce nu se observă la Basarabeni, spre cinstea lor.

O altă dureroasă insultă, iarăși pe gratis o îndură de la acești „oameni ai vremurilor noui democratice“ — boerimea românească. Aceasta clasă socială nu a fost și nu este alt ceva de cât o țărânie mai instărită și instruită.

Pentru cei cuminți ca și pentru cei rătași, fie mari, fie mici, amintesc dacă au știut, le spun dacă n-au știut: Poporul nostru românesc, se deosebește mult de toate celelalte popoare.

Un popor artist, care are o cultură proprie a sa, nu poate fi nepăsător la ceace este bine, frumos și în folosul său și al țării sale — dar poate fi nepăsător, față de orice încercări de a-i strica obiceiul, credința, datina, și felul lui de a fi, gândi și lucra.

O țară plină de păduri și aur, cu dealuri pline de vii și pomi roditori, cu mine de sare, cărbuni și petrol, — cu râuri, cu câmpii mănăsoase și locuită de un popor bun, blând, cinstit, ertător, iubitor de patrie, drapel, Rege, această țară nu poate fi nefericită nici nenorocită!

Și această credință a sa, despre țară și-o afirmă țărănul nostru în cântecele sale:

„Am o țară mult iubită,
„România o numită“
„Dusmanii au vrut s'o ta,
„Și-au găsit viteji în ea!“

sau
„Fie pâinea cât de rea,
tot mai bine 'n țara mea“

Iar pentru acel care se simte nemulțumit de țară și o critică, are o bună doctorie în zicala:

„Nemulțumitul i se la darul“
sau un leac pentru cei cari în loc de a munci, se ține de vorbărie goală:

„Cănele care lairă, nu mușcă rău“ — ori „La părul lăuat să nu te duci cu sacul mare“.

Vanzătorii de intrigi, vrajbă, revoluții, ar trebui să citească „Istoria Neamului“ folclorul românesc.

O. R. Ionescu Radu
Of. Sup. Invalidi din Război

foarte des am stat de vorbă cu sătenii despre nou-tățile și născocirile pe care le-au adus și le aduc vremurile nouă; și de cele de mai multe ori i-am găsit, mai ales pe cei bătrâni, îndărătniciți în cele apucate dedemult, — cași cum ar fi încrenezii în loc, cu priurile aștinile în spre veacul cel vechiu.

Tinerii sunt mai deschizi și mai primitori. Au trecut prin școala și au altă înțelegere a lumii.

Uncheșule, zic aceștia bătrânilor, cartea lu nineză pe om și-l face să cunoască ușor toate câte sunt pe lume.

Dar ce nevoie este numai decât de asta? răspund bătrânii; n'am nevoie să știu de ale mele. Să-mi deie Dumnezeu să-nălate mie și vitelor și ploaie la sămânțură — și eu sunt mulțumit. Pentru asta n'am nevoie să știu a ceti!

Uncheșule, nu-i chiar așa cum spui, căci noi nu suntem numai niște sălbăticiuni, să trăim într-o răpănustie, într'un fund de cadru. Oamenii viețuiesc la oală ca să se ajute și să-și îmbunătățească traiul. Sau adunat în sate și târguri s'au alcătuit țări. S'au supus unor legi și unor stăpâniri. Alfel ar fi ca'n sălbăticia cea veche, când se mânca om pe om.

Nu cred eu una ca asta. De unde se știe că se mânca om pe om?

Se știe uncheșule. Căci și astăzi trăiesc pe pământ noroade care au rămas înacitate și sălbaticie. Trăiesc în niște ostroave, ori în niște codri pustii, s'au ajuns oamenii din lumea astălată a noastră, adică oamenii civilizați, până la dânsii — i-au văzut goi și sărați, spărați și murdari, neștiind ce știm și cnoaștem noi, ne-luminați de credința în Dumnezeu și ticăloși cum nu se poate spune. Așa ca dânsii, neștiutpri și ticăloși, au fost toți oamenii. Pe urmă Dumnezeu a dat unora mai curând înțelegere și destoinicie — și așa s'au născocit toate cele ușurează viața pe pământ. Dar s'a văzut și'n zilele noastre că, atunci când oamenii își părăsesc rândurile și se răscoală unii împotriva altora nebdunind, se întorc tot la un fel de sălbăticia. O moară, dărâmă dau foc și pe urmă, când se dezmeticesc, văd că iafa-lu mai anevoioasă și mai tristă decât înainte și se silesc să clădească și să adune țărăși.

Așa s'a întâmplat acum zece ani la poporul rusesc și nici astăzi încă nu și-a venit acolp lumea în fire și se află încă în suferință.

Eu asta n'am de unde-o cunoaște răspunde uncheșul, căci eu nu celesc gazete. Ași vrea numai să știu dacă pînții mei și bătrânii noștri cel de demult au avut nevoie de toate câte spui tu că sunt astăzi.

N-au avut nevoie, căci nu le-au cunoscut, uncheșule.

Și vrei să spui că, necunoscându-le, a u fost mai puțin fericii decât voi?

Nu vreau să spun asta, uncheșule, căci fericirea ne alără de aceste toate înlesniri, ci de sufletul tău. Omul e fericit când e împăcat cu Dumnezeu, cu și-ne și cu semenii săi. Înăz toate aceste născociri, despre care am vorbit, înlesnesc și îmbunătățesc viața omului.

Iată-acum o sulă de ani,

DI. MIHAIL SADOVEANU
la 1828, lumea nu cunoștea; nici trenurile, nici vapoarele. nici telegraful nici telefonul.

Ai să spui că n'ai nevoie de ele, cum n'au avut nevoie cei dinaintea anului 1800. Eu însă am nevoie, căci umblu mai răpede până n'nr'un loc depărtat; pot trimete grabnic o veste ori un răspuns.

Să zicem că alte născociri, ca bicicleta și automobilul, iarăși nu-ți plac. Nu-ți place nici tramvaiul. Noi însă, când ne ducem la itrg, ne folosim de toate.

Insă oamenii au descoperit leacul împotriva unor boli necrușătoare, ca vasa-tul negru și anghina difterică. Cei de demult — care zici dumneata că n'au știut nimic și nu trăiau pentru asta mai rău — piereau ca muștele când dădeau moline. Piereau de ciumă, de holeră, de vârsat, și de altele. Acuma nici nu se mai pomenește de unele din aceste boliști, căci învâștați au găsit meșșug să ne apere de ele. Înainte vreme, când era careva mușcat de căne turbal, puteai să-l și săpi mormântul, căci să știa că trebuie să piară în groaznice chinuri. Acuma duct pe cel mușcat la înstilit, îi face nișe înșepături trecându-i în sânge o doctorie, și omul nu mai turbă.

Vra să zică, uncheșule, suferința omului a fost împușnată prin născocirile științei, tot astfel cum a fost împușnată truda. Căci cu trenul și cu vaporul omul se mișcă mai repede. Cu poșta și cu telegraful ori telefonul dă de știre mai grabnic. Cu mașinile poate ara, sămâna și treera cu răpeziune și fără truda cumplită a celor vechi. Mâni-poi-mâni avem să putem scuti și animalele de muncă silnică, așa cum se face în alle țări mai înaintate de cât a noastră.

Acu o sulă de ani nu erau șosele. Acuma sunt, și ai să-mi spui că nu-ți folosesc? Șai să-mi spui că n'ar trebui să fie mai multe, prețulindemi? Nu se poate spune că nu-i bun și foloșilor dela ce ne aduce o înlesnire.

Dar în vremea dedemult oamenii trăiau în borcie, ori în niște căsuțe măr-un-

fele acoperite cu stuh ori paie și cu oște ferestrici cât pumnul, în care nu-ți putei vâri decât nasul. Acuma se clădesc în sate case încăpătoare, bine acoperite, bine luminate. Vra să zică acum rău că nu trăim învizunie ca cei dedemult?

Nu facem rău, și ne uităm cu milă la acei cari n'au avut puțină sa-și ridice casa bună și încăpătoare, chinându-se sub și'n inlunerie.

Toate aceste înștri și pre-faceri se săvârșesc chiar fără voia noastră. Căci om dela om ia pildă și poror dela popor. Ași, ce v'edem bun și ș-a altor în alții, trebuie să facem și noi. Case și șosele astăzi, grădini și mormânturi, trebuie să înșim și noi în rândul cu 'u vea, cealaltă, căci nu suntm nici mai puțin deșeri, nici mai puțin destoinici. Trebuie să primim tot ce-i bun și foloșilor: tren, plug de fier, batoză, automobil, telegraf și telefon, oglindă, dulap, săpun și baie, școală și școala, carte și gazetă. Și să credem în ele, căci, fiind născocirea minții omeniești, tot tot prin voința și bunătața lui Dumnezeu ne vin.

Vom avea astfel viața mai ușoară și mai înlesnită. Iar ca să fim fericii va trebui să ne luminăm și din altă parte, înțorcându-ne deplin spre învâștarea cea curată a bisericii, urând rătățiile și băutura, îmbunătățindu-ne și sufletul pe lângă minie.

M.hail Sadoveanu

Iarăși sectanții

— Primejdia baptistă —

S'a scris de multe ori în ziarul „Cultura Poporului“ despre subrețnita doctrinei care stă la baza fiecărei secte religioase pripășite din pacate, și în mijlocul țării noastre. S'a arătat, cu acele ocazii, formatul mulțec și practicele demne de răs și batjocură ale acestor sectanți, instrumente orbe, în mâna dușmanilor țării, cari sub paravanul acesta, servesc cauzele străine și umăresc cu totul altceva, decât adevărul creștin predicat de Iisus: „Iubiți-vă unii pe alții“.

Iată dar și un adevăr dureros cu privire la baptiștii noștri dela granița de vest a țării: Bapșinul s'a pripășit în județele Arad, Bihor și Timiș Torontal sub dominația de trasă amintire a maghiarilor. Unul din mijloacele prin care putem înștrâna pe români dela adevărtate lor sentimente, era și învâștarea lor prin biserică. Răstăgându-i puteam mai ușor să-i maghiarizeze.

Cu aceste nenorocite intenții au sosit primii români primii propovăduitori baptiști și s'au pus le lucru, ajutați cât n'ai mult de cei dela Budapesta.

În 1914 baptiștii din Gvrhant-Jud, Arad, erau ajutați bănește în propăganda lor de o societate culturală maghiară, dând chiar premii pentru aderenții câștigați la această credință răstăită, prevăzând, în aceștia, pe maghiari de mâine.

Tot în aceleși timp, deputatul maghiar Olmăy, cerea, în camera deputaților din Budapesta, ca guvernul să ajute pe toate cele răspândirea bapșinului printre români, căci numai în felul acesta îl putea depărta de proștii și înștritori lor — singurii lor sfătuitori și sprijinitori în vremea aceleia și astfel opera de maghiarizare să fie un fapt împlinit.

A venit războiul cel mare și cu el împușcarea visului strămoșesc: unitatea Românilor. Domnia maghiară s'a dus, însă n'o-a rămas moștenirea baptistă. Ca predicatorii lor: agenții de eri și de ară, Tipurile lor sunt în mijlocul românilor, ochii li au îndreptați spre Tisa, iar sufletele la Budapesta.

Ca au legătură cu Budapesta nu există nici o îndoielă și iată de ce: Și înainte de război și acum casele lor de rugăciune sunt proprietatea comunității baptiste dela Budapesta, căci în multe comune, proprietățile înscrise în fiile cad-strului nu sunt transcrise asupra comunității românești; în cazul acesta rămânând și mai departe de înăntori bunurilor ungurești.

Oare români, în pieptul cărora mai bate o inimă românească, pot oare să mai rămân în mijlocul celor or dusmani cari ne-au dorit pustirea țării și robia noastră?

E vremea deșteptării! Cei ce au urechi de auzit să auză și să se gândească la cuvintele Mântuitorului: „Și cei cari cunosc al înșprezecelea vor fi primii în împărăția cerurilor“.

R. C. Băncășanu

CLACĂ DE VORBĂ

BOLȘEVISM

— Auziși părinte Vasile ce fu la noi la primărie?
— Nu știu nimic consilierule, că, uite, chiar acu picăru și eu dela oraș. Da ce zici c'a fost?
— Ce să fie?... Iacă a fost să pată comuna noasră o mare rușine pe ziua de azi.
— Da ce a fost măi omule? Spune și mie.
— Iacă, să-ți spui. Uite, ne pomenirăm așa cam pe la prânzele cu pretor; că vine la primărie și dă poruncă primarului să-i aducă pe sus pe Năstase a lui Niță.
— Care Năstase?
— A lui Niță, moș Niță de! — Nu! știu.
— Al de fu până mai deunăzi argat la curte și a plecat după ce s'a gălcevit rău cu boieru, ba s'a zvonit că ar fi și ridicat pumnul asupra boierului... Eu imi dau acu cu părerea că boieru l'a reclamat.
— Acum lasă asta și povestește ce a făcut pretor la voi la primărie?
— A dat — cum zic — poruncă primarului să-i aducă la primărie. Primarul m'a mână pe mine; m'am dus și am venit cu el. Cum l'a zărit pretor, s'a pornit cu răstălela el: „Iacă-mi te'ncoace anarhistule! Tu nu-ești ăia de'njur autoritatea?”. Năstase de colo: Nu autoritatea d-le pretor ci pe stăpânimeu care m'a nedreptățit la socoteală. Pretor, însă, din ce în ce mai mănios îl descosea pe Năstase, ca să afie — am înțeles — dăcă atunci: „And boieru l-a spus că are să-l reclame la pretor, Năstase l'ar fi injurat și pe boier și pe pretor. Și ca să scurtez vorba părinte, numai ce l'aud spre sfârșit pe pretor: „Lasă logofete Năstase că te fac eu să plăești scump coarnele astea de te-ai scos! Și zi așa: mă injuri, hai? Bine bolșevicule, bine comunistule! Te fac eu să-ți adu-i aminte că aici nu ești la soviet!” și zicând așa, s'a așezat la masă și a încheiat un proces-verbal cu martori, iar pe Năstase l'au ridicat jandarmii pe loc și l'au trimis la preură, zicând că o să infunde pușcări!
— Apoi de consilierule, dacă o îi nesocotit autoritatea, așa i se cade. Da ce fel de om e Năstase ăsta? că eu nu-l cunosc.
— Cam bățios părinte, ce e drept; cam arțăgos.
— Păi atunci?
— Da, vezi d-ta părinte, e cam mult de când tot auz eu cuvintele astea: bolșevism, comunism, soviet și nu mă domiresc ce 'nseamnă vorbele astea. Așa, înțeleg eu că e ceva urât, da nu-mi dau socoteală ce e. Sfinția ta, știu?
— Cum să nu știu?
— Apoi de ce nu mă domiri și pe mine părinte?
— Nu e cine știe ce mare taină consilierule, uite, în țara veche despre răsărit, în Rusia, unde trăesc muscalii, s'au pornit mai de mult o răzmir, fă zminții și fiindcă acum acolo poruncește coada și ascuță capul, poporul e mereu răsărit. Un fel de nebunte, un fel de turbare mai rea pe senine ca a dela câini. Și orănda asta de acolo, a dus pe nenorocii de muscali la o sărăcie și nebulie de nu se mai alege

nimic, nici de oameni, nici de biserică, nici de școală, nici de socotele, de nimic. Fiecare trăește cum poate și fără să dea socoteală nimănu. E o jale și o lipsă de nu s'a mai pomenit de când e lumea. Asta e bolșevismul consilierule și cam ca el e și comunismul care vrea să zică avutul unuia să fie al tuturor, adică toate bunurile să fie puse la mijloc și din ele să se înrupte toți.
— Da soviet, părinte, ce mai e și aia?
— Soviet înseamnă sfat, cum ar fi de pildă consiliul vostru comunal, da vezi că acolo peste toate sovietele astea mărunt este unul mai cu moț care stă la Moscova și de acolo tale și spânzură. Sovietul ăsta e de o cruzime de fieră, să te ferească Dumnezeu să nu-i fi pe plău sau să nu-i intre în voie ce pe loc ești mort, sau în cel mai bun caz, chinuit așa, că chiar dacă scapi, om tot nu mai ești.
— Da, vezi, mă gândesc eu părinte, în prostia mea, cum de lasă lumea să trăiască asemenea rânduială și asemenea lume rea și nelegiuță?
— Păi ce vrei să faci ceilalți dacă nu e voie să te amesteci în trebile aluia?
— Așa e părinte, dar tare-i păcat să se lase neturburată, în voia ei, atâta hăloșie și atâta blestem! Păi rămâi sănătos părinte și iartă că te ținui atât de vorbă.
— S'auzim de bine consilierule!

B. VĂLENARU

Copii cântând Florile Dalbe

Adevărul asupra urmărilor revoluției bolșevice din Rusia Sovietică

D-l Charles Sarolea, originar din Belgia și latin prin educație, profesor de literatură franceză și istoria Franței la Universitatea din Edimbourg (Scoția) este un savant de o înaltă și solidă cultură. El a citit foarte mult, a călătorit peste tot, observă, pricepe cauzele și stabilește psihologia evenimentelor. Calitățile sale de pătrundere se găsesc, mai ales, în scrierile sale consacrate Poloniei, Balcanilor, Europei centrale și Rusiei. Escursionist foarte cuceritor al Orientului, Asiei, Africii și a celor două Americi, a studiat, la fața locului, toate problemele acestor popoare.

Foarte mulți au scris despre Rusia sovietică. Dar, în general aceștia nu cunosc istoria și limba Rusiei îndeajuns. D. Sarolea, studiind la Universitatea din Liege (Belgia) s'a ocupat cu limba și literatura rusă. Înainte de războiu a stat câțiva timp în Rusia, la lasnaia Poliana în apropierea marelui Tolstoi, așa că poate să compare Rusia de ieri cu cea de azi. Ca oaspe al misiunii cehoslovace, în toamna anului 1923, a putut să vadă și să judece starea lucrurilor din Rusia. Cartea sa este o lucrare cu multe învățăminte scoase dintr'o îndelungă cercetare a starilor de acolo. Competențe recunoscute în cece privește problemele ruse și slave, afirmă că această descriere, despre Rusia sovietică, corespunde realității.

La Londra, trei ediții puse în vânzare una după alta, s'au isprăvit în câteva săptămâni. Publicul are tot interesul de a fi pus în curent

cu revoluția cea mai tragică pe care a cunoscut-o istoria omenirii și cu pericolul grozav carea este expresia civilizației noastre.

Revoluția rusească nu constă dintr'o criza continuă, ci dintr'o lungă succesiune de crize. Din 1917 și până în 1924 se observă un număr de 12 faze.

Prima fază, este o revoluție politică, care poate fi asemănată cu revoluția engleză dela 1688 și cu revoluția americană dela 1776. Un stat secular, care forma confederația rusă și care a jucat un rol important în concertul statelor europene, a fost pe neașteptate răsturnat. O dinastie, care, timp de trei secole, se indentificase cu destinele poporului rus, a pierit într'o noapte. A dispărut, nu cum se crede în general din cauza metehnelor personale, ci pentru că n'a fost capabila de o efortare peste măsură de mare, care să impuna un războiu industrial din partea unui popor agricol, lăsându-se la propriile lui puteri și complet izolat de aliații săi. Țărănimul a căzut pentru că poporul încetase să mai aibă încredere în conducătorii săi și, pentru că aceștia încetaseră de a mai avea încredere în propria lor valoare.

A doua fază, o revoluție socială, care poate fi asemănată cu revoluția franceză dela 1789. Ca și în Franța, asistăm la exproprierea unei clase de către alta, la trecerea pământurilor din mâinile marilor proprietari în mâinile țăranilor. Într'insă în Franța revoluția agrară a fost în parte rezultatul măsurilor legislative, pe când în Rusia, ea fu în întregime rezultatul violenței. Milioane de țărani, dizertând din țărșee, se pușeră pe jaf, distrugând și arzând castelele nobilimii și luând în stăpânire pământul rusesc.

A treia fază, este o experiență socialistă și comunistă care poate fi asemănată cu revoluția franceză din 1848 și revoluția „comună” din 1871. O bandă fanatică, mica la număr în raport cu totalul populației de 180 mil. loc., luă puterea, disolvă prima adunare constituantă și stabilii asupra poporului o tiranie de fier. Dictatorii disființeară proprietatea privată, naționalizează comerțul și industria și organizează așa zisul paradis comunist, care se ridică deodată asupra lumii, cu un *infern comunist*.

Dela această stare de lucruri se face tranziția la roarea roșie, asemănătoare cu teroarea franceză din 1793 și cu teurismul revoluției comune franceze din 1871. Ca și în Franța, teroarea a fost, pentru dictatorii bolșevici, singura cale de urmat, de oare ce fiind o mică minoritate, nu puteau să se mențină la putere decit printr'o politica de teroare. Dacă în Franța terorismul na durat decit foarte puțin și n'a fost nici odată

aplicat pe o scară întinsă, în Rusia însă, această politica a fost înfaptuită într'un cadru mult mai larg, cu toate mijloacele de distrugere ale civilizației moderne și, în același timp, cu o barbarie care reaminteste timpurile lui Atila și Timurlenk.

Dela sine se înțelege că acest sistem de distrugere a fost continuat fără nici o rezervă, prin distrugerea sistematică a claselor înalte și mijloicii, cece constituie a cincea fază a revoluției rusești: doctrinarii bolșevici consideră clasa mijlocie ca dușmanul lor cel mai de temut. Cu toate că dictatorii au fost însuși burghezi, intelectuali și ziaristi și că mulți din ei au devenit milionari, totuși n'au ezitat ca să distrugă clasele intelectuale și profesionale.

A șasea fază, se desfășoară nu în Rusia, ci în afară de ea. Este dureroasa pribegie a două milioane de exilați, silși să ratăcească pe drumurile Europei și astăzi, aflându-se în saracie, traesc în mici colonii prin capitalele diferitelor țări. Acest exod al rușilor reaminteste împrăștierea Evreilor în primele timpuri ale Creștinismului, expulzarea Hughenoșilor în sec. XVII și emigrarea contra-revoluționarilor francezi. Lucrul acesta nu-i un simplu episod rusesc, ci este de un interes uman și cu urmări politice îndepărtate.

Urmează apoi *rdșbolul neimpăcut dus contra religiei în general și contra Creștinismului în special*. Doctrina sovietică proclamă că toate religiunile sunt otrăvuri care paralizază inteligența poporului și voința sa pentru răsărit. Ea obligă pe orice membru al partidului comunist să facă mărturisire publică de ateism. Într'ada Bolșevismul combate toate religiunile organizate, însuși el a devenit o religie de natură nouă și distructivă. Regatul lui Hristos, i se opune regatul lui Antihrist, dragostei i se opune ura. Această religie anticreștină nu-i altceva decit un soi de Creștinism d'andoasele. Ea are crezul său universal, dogmele, scriitorii sfinți, apotele, misiunile, ceremoniile rituale, conciliile ecumenice, promisiuni de domnie milenară, recompense și pedepse, paradis și infern.

A opta fază, este vasta ofensivă imperialistă și militară contra tuturor raselor supuse impierului odinioară. La ororile războiului civil, războiului economic, și celui religios, vin să se adauge ororile celor 20 războaie ale raselor.

Deși în 1917, la începutul revoluției, toate ținuturile, cari formau vechiul imperiu rus, invocând principiul wilsonian de autodeterminare se constituiră în state autonome ca:

Ukraina, Crimeia, Volga, Caucazia; deși dictatorii sovietici promisese că se dea

libertate și egalitate tuturor acestor popoare; de și, în teorie se declaraseră însuși pacifiști infocați, ei fură conștrâși de logica crezului lor și de necesitatea situației să devină o putere cuceritoare, agresivă, necinstită și jefuitoare. Au devenit cuceritori, pentru că nu puteau să se mențină pe socoteala națiunilor vecine. Era inevitabil ca ea să întronizeze sclavia la noile state autonome dela Baltica până la Pacific.

A noua fază este extinderea bolșevismului peste granițele rusești și propaganda în favoarea unei revoluții a lumii întregi. Ai-i bolșevicii au fost țărâți iarăși de doctrina lor și de instinctul de conservare. Căci Bolșevismul nu-i o mișcare națională, ci internațională. Și cum Bolșevismul este o sfidare a guvernământului stabilit, nu era sortit să dureze numai în Rusia ci să se implanteze și aiurea. Bolșevicii au fost obligați să se întovărășească cu toate forțele revoluționare care existau în țările aliate sau de a le provoca acolo unde nu existau încă. Pentru ca să ajungă la acest scop, toate mijloacele au fost bune: înțriga, presiunea politică și militară, agitația ascunsă etc. Și în această direcție câștigaseră succese considerabile. În 1917, izbucniră revoluții în Bavaria, Ungaria, Prusia, Bulgaria. Din 1918—1921, toată mișcarea socialistă din Europa a fost condusă de propagandiștii bolșevici sau de complicitii lor.

Încercările contrarevoluționare făcute pentru ca să reziste dictaturii bolșevice sau pentru ca s'o înabusească este a zecea frază a maceului bolșevic. Aceste încercări pot fi comparate cu campaniile dela Vendée sau din provinciile de Meazăzi, din timpul revoluției franceze. Motivul pentru care mișcările contra-revoluționare n'au reușit, este fiindcă n'au fost susținute de aliați, iar operațiile militare de ofensivă au prezentat enorme dificultăți într'un continent întins ca Rusia și lipsit de cai de comunicație. Cu toate că aceste încercări n'au izbucnit, ele nu trebuie să scadă admirația noastră pentru rezistența națională opusă unui dușman fără omenie și pentru eroicii conducători a acestor desperate operațiuni. Campania lui Kornilov în țara cazacilor rămâne unul din episoadele războiului mondial. Retragerea armatelor cehoslovace din Ucraina până la oceanul Pacific, este o „Anabasis” modernă, care n'a găsit încă Xenophonul său până acum.

A unsprezecea fază, a catastrofei rusești, este revolta și triumful final al populației țărănești. La început, țărani au fost aliați și complicitii Bolșevicilor. Au fost încurajați ca să expropriere pe proprietarii pământului din satele lor, după cum Bolșevicii expropriau pe capitaliști din orașe. În mare parte, erau

complicitii Bolșevicilor, țărani n'au secundat mișcările contra revoluționare. Se temeau fără îndoială de tirania bolșevică, încă se temeau ca și țărani francezi, că triumful armatelor contra revoluționare le va lua proprietățile de curând câștigate. Relațiile dintre țărani și bolșevici se schimbă complet când triumfă revoluția sovietică. De o parte, țărani, făcând opera revoluționară, se transformă repede în conservator, fiindcă dorea să păstreze pământul pe care-l furase. După ce făcuse socialism agrar în folosul său, devine deodată, un individualist neînduplecat, căci nu există individualist mai tenace decit țăraniul proprietar.

De altă parte, Bolșevicii fiind stăpâni pe orașe, distruseseră capitalul adunat de secole, paralizaseră tot comerțul și toată industria. Fiind incapabili de a produce ei însuși, devenira de aici înainte, dependenți în întregime de munca și producția populației agricole. Impuseră dari apasatoare, ordonară predarea alimentelor, încercară să introducă la țara politica lor comunistă și metodele ei, caudând să aște pe țăraniul sarac împotriva celui bogat. Sovietele trimiseră expediții pentru a-i pedepsi. Țărani au încercat la început să reziste cu armele, dar când aceasta nu s'a putut face, au opus o rezistență pasivă, care a reușit în întregime. Țărani au refuzat categoric să produca mai multă hrană decit le trebuia pentru propriile lor nevoi. Rezultatul direct și imediat a fost că cea mai mare parte din pământul rusesc a încetat de a mai fi cultivabil, iar ca urmare indirectă a apărut cea mai grozavă foamete pe care a cunoscut-o istoria omenirii.

Sfârșimarea Bolșevismului și lepădarea nerușinată a principiiilor comuniste de către leaderii bolșevici încheie fazele revoluției. De 4 ani sunt bătătuși rușinos de rezistență liniștită a țăranilor desarmați și, mai mult, au fost învinși de puterea legilor economice și de legile veșnice ale naturii omeniești. N'au dat prea mare importanță faptului că foamea a răpit existența clasei țărănești, dar aceasta distruge la rândul ei existența regimului sovietic. Căci sovietele nu puteau să trăiască decit dacă milioanele de soldați și funcționari ai armatei și burocrației roșii erau destul de bine hrăniți și îmbrăcați.

Rezultatul acestor noi politice economice este că astăzi regimul sovietic combina tratativele ce e mai rele ale comunismului cu abuzurile celor mai odioase forme de capitalism.

Pr. Corneliu Grumăzescu

Prof. al Sem. Teol. din Galați

Din volumul „Ce qui Fall au en Russie sovietique”

Citii și răspândii

„Cultura Poporului”

ȘEZĂTOAREA

(Traducere din volumul d-lui Mihail Vulpescu, „Les contes roumains periodiques”)

de Al. Lascarou Moldovan

„Cu șezătoarea se încheie ciclul obiceiurilor de iarnă.

Este obiceiul care înfățișează mai bine psihologia sufletului românesc. Acel care a avut noroc să fie față la una din aceste vegheri, nu-și poate aduce aminte de acele clipe decit ca de o poveste cu zâne, pe care ar fi trăit-o aveau. Astăzi încă, „Șezătoarea” rămâne în sufletul tineretului român ca iconoa cea mai curată a acelor vegheri, însuflețite de înțelesul poetic al poveștilor populare, pe care meșterii povestitori știu să le depene atât de iscusit, în vreme ce mânele gospodinelor se învrednicesc fără oprire cu lucrările femești cele mai frumoase și cele mai gingașe.

„Șezătoarea” este, în acest chip pilda cea mai vie a înțelegerii desăvârșite dintre tinerele fete.

Sufletele lor, ca și acele ale copiilor, se înfrățesc și cu dragă inimă, ele se întovărășesc ca să-și pregătească lucrurile de zestre.

Fetele de maritat n'ar isbuti, în adevăr, să-și pregătească singure zestre, — așa că, profitând de lungile nopți de iarnă și de ajutorul tovarășelor, duc la bun sfârșit, o atât de grea sarcină. Ele își vestesc suratele din vreme, care va fi seara șezătorii, ca să nu se grămădească mai multe la același soroc.

După cină, fetele se adună la surata la care se ține șezătoarea, aducând cu sine furcile și fusurile. Fata, maică-sa și mama-mare le primește. Gazda a pregătit lucrul și fiecare din cei chemați își știe rostul din seara aceia.

Îndeobște, lucrul se face în odaia de toate zilele. Cu prilejul

acesta, ceilalți ai familiei care nu iau parte la lucru, bărbatul și copilașii cei mici de tot, dorm, de data aceasta, în odaia gătii, în care nu se intră decit rar de tot și în care se primesc oaspeții mai de seamă. Copii între șase și treisprezece ani așteaptă această seară ca pe una din cele mai mari întâmplări din viața lor, de oare ce vor asculta povești.

În odaia de lucru se află de obicei, două pături cât niște ogrăzi și în fund (între cele două pături) un dulap alb sau văpsit. Pe cele două pături se așează fetele. Jos, aproape de ușă, se află un fel de cuptoraș de cărămidă, spoit cu var în care se pregătește, la vreme de iarnă, mâncarea, — și care se aseamănă cu soba de încălzit, având forma a două cuburi puse unul peste altul. Cel de deasupra e puțin mai mic decit cel de desupt. (Fața și înlăuntrul casei sunt spoite cu var cel puțin de trei ori pe an).

La început, toată lumea tace, atât de tare-i cuprinsă de năvala lucrului. Dar, puțin câte puțin, încep să-și facă loc veștile din sat. Șvoana se face mai deslușită undoindu-se și pe val de tăceri, în care vreme răsesc: băzătul

fusurilor care se învârtesc, loviturile surde ale celor care dărăcesc lăna, vâjăitul vârtelnicilor și plescăitul grânțelor de popuși pe sobă (o tablă de fier cu găuri) sărind în floricele albe, care vor ostoi curând lacomia celor din preajmă.

Și acest băzăt al trebei, sub lumina roșietică a lămpii cu gaz și colo sur, într'un colț, înspre soare — răsare, — a pâlăitului candelei de sub iconoa, — cu torsul pisicelor care par că ascultă și cugetă, stând în brațele copiilor și ale codanelor pe jumătate adormite și ele frânte de somn în așteptarea poveștii minunate, — toate acestea evocă feeria și taina unui decor de poveste vrăjită.

Acolo se va afla mai lămurit care din surate se va mărita după Bobotează, — care părinți sunt încă neînduplecați față de cel ce și-a îngăduit să le fure fata, aducându-le astfel o jignire. Acolo se va putea afla ceace se spune în sat, cum și vorbele ce se poartă din ușă în ușă. Acolo se va afla care din ele și-a pregătit borangicul pentru haina cea nouă dela Pașsat. Șvoana se face mai deslușită undoindu-se și pe val de tăceri, în care vreme răsesc: băzătul

ire... A! destăinuirile suratorilor noastre! Povestea prietenilor ce le lăngă, fac cât toate romanele. Așa rămân ele prietene în fericire ca și în răstribște, cu o pornire de jertfă fără hotar. Nici rangul, nici averea nu intră în socoteala prieteniei lor, care dăinuște de la egal la egal, pentru tot restul vieții.

După un ceas bun de lucru neîntrerupt, bunica firitește pe lucrătoare și poruncește o clipă de răgaz pentru odihnă și pentru a împărți bunătăți: flori de păpușoi, struguri uscați, mere, nuci și alune. Și când lucrul reîncepe, una din fete, apoi încă una, — pe urmă toate laolaltă, cer cu stăruință bunei bătrânci sau alteia din ele, cu mare renume în de-al de asta, — să le spuie o poveste cu zâne.

Bătrâna nu vrea deodată, dar apoi rugată atât de frumos de atâtea zestre, începe. Partea cea mai frumoasă!... E meșterșugul minunat, vrăjii, a cărui taină o cunosc numai bătrânele. Ele știu să înfățișeze și să îndrumeze peștele povestirii așa de bine încât înșeală naivitatea celor de-o ascultă. Copilăria, care lupta

din greu cu somnul, cască urechile și ochii.

Întrebările unora și nerăbdarea altora, rup firul povestirii... Și la răstimpuri, se face larmă mare... Atunci una din fete, cu glas care stăpânește șgomotul, propune ca aceia care va mai întreprinde povestirea, să fie silită să facă pe barza într'un picior, până ce toate celelalte, vor număra până la zece, în cadentă. Și dacă pedepsita greșește, adică scapă piciorul în pământ, trebuie să înceapă din nou... Și aceasta se întâmplă des...

Și buna bătrânică, în vremea aceasta, a uitat unde a rămas. Suratele își aduc aminte. Dar și aici e prilej de bloc și de neînțelegeri, căci multe din ele au mers, în gând, cu povestea mai departe... Și povestea-i lungă și plină de minunate întâmplări... Aceste întâmplări sunt uneori cu Făt-Frumos, alte ori cu Ileana Cosinzeana sau cu Împăratul Alb cel cu trei fete de maritat în aceeași zi... Pentru înfăptuirea acestui întreit măritis, e la dat veste în toată împărăția și la vecini. Și prinți de pe întregul pământ au răpus la chemarea lui: prințul Ghioacă care înspăimântă prin puterea și mojiția lui, prințul Gând

cel ce te lasă pe gânduri, prințul Gerilă, care te înghiață, prințul Fără de Noroc, prințul Soare-răsare, prințul Soare-apune. Smuel e dușmanul lui Făt-Frumos, căruia i-a hrăpit logodnica, pe Ileana Cosinzeana. Smuel, care printro vroză a venit împietrit pe toți împieții, un fel de drac sau de Mefisto, e spaima de care se tem toți. El e iubit câteodată de Ileana Cosinzeana, pe care o îngrijește bine; nu e toldeaua nesuferit. El ar fi chiar îndrăgostit de cel mai plăcut, stăpânul luptă de inimile femeiești căci e viteaz și știe să apere ce-i este drag. Doar e înfrânt de Făt-Frumos, în fantastica lor luptă, care sguode tot pământul.

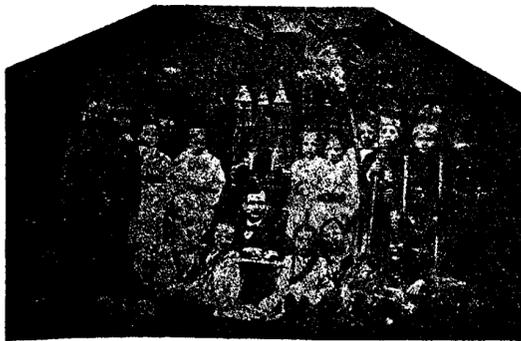
Smuel aruncă pe Făt-Frumos în nori. La rândul lui Făt-Frumos îngroapă în pământ pe Smuel până la brău, apoi până la gât, — clipă în care îi rețeează capul cu sabia. Făt-Frumos e ajutat în această luptă uriașă și dealungul neisprăvitei goane prin păduri de bronz, de fier, de argint, de aur, prin munți pe care-i despăciă în două, peste râuri adânci pe care le trece ca pe pământ întins, — de vrăitoare și de Zeița-Floare, a treia fiică a lui Alb-Împărat. Fata, din devotament și din ne-

Prețul abonamentelor:
lei 200 pentru învățători,
preoți, studenți și săteni;
lei 300 pentru autoritățile
sătești; lei 400 pentru in-
stituiții particulare și de
stat iar dela 500 de lei in-
sus pentru sprijinitorii a-
cestei foi.

Cultura Poporului

Luminează-te și vei fi!
Voește și vei putea!
C. A. ROSETTI.

Obiceiurile strămoșești

CRACIUNUL

„Mărire intru cei de sus,
lui Dumnezeu, și pre pă-
mânt pace, între oameni
bună învoire”.

Imperiul roman se clătina,
poporul iudeu mai era abia
o umbră, când în ieslea din
Vitleem se naștea Isus.

In noaptea cea plină de
farmec, cu cerul încărcat de
stele, se ridică, în creștetul
tărilor nemărginite, steaua
vestitoare a nașterii Aceluia
care avea să se libereze din
robăia intunericului și din im-
parația morții. Deasupra stau-
lului, în miez de noapte, in-
gerii din cer, cu flori de măr
în mână, cântau: „Mărire
intru cei de sus, lui Dum-
nezeu, și pre pământ pace,
între oameni bună învoire”.

Cântare dumnezească, cin-
tare plină de înțelepciune!
Se naștea Mântuitorul lumii
și tot pământul se cădea să
preamărească pe Dumnezeu.
Cu venirea lui Isus între oa-
meni, trebuia să înceteze
vrajba sufletelor, iar peste
ele să se așternă vălul păcii,
în timp ce omenirea va cânta
primul imn al bunei învoiri.

„Veniți la mine toți cei
osteniți și împovărați și eu
vă voi odihni pe voi”
„Iubiți-vă unii pe alții”
„Faceți bine celor ce vă
urdesc”
„Iubiți chiar pe dușmanii
voștri”, a spus Isus mai târ-
ziu, revărsând în inimii dul-
cea mângăiere a speranței și
a chemat la o viață nouă, la
o viață mai bună și mai se-
nină pe toți obișnuiții și nă-
păstuiții.

Iată noua religie, noul crez,
care se revărsa în sufletul
omenirii, înviind-o, căci așa
a înțeles El să întemeieze pe
pământ împărăția lui Dum-
nezeu, născându-se în eslea
dobitoacelor, aducând alinarea
suferințelor, înviind sufle-
telor, iar pentru mîntuirea
lumii a primit să-și ducă
singur crucea pe Golgatha,
lăsând să fie răstignit între
tîlhari...

Și azi, după atâtea zeci de
veacuri, sărbătorim noi oare

asa cum se cuvine **marele
eveniment**? Ducem noi, cu
vrednicie, mai departe firul
izbăvitor al credinței mântui-
toare? Faptele noastre ne
îndreptătesc să ne numim cu
adevărat creștini? Conlucram
noi la înlăturarea acelei împă-
rății pe pământ, împărăția aceea
din care să fie isgonită ura și
vrajba, zavistia și răutatea
și în locul lor să se întindă
binefăcătoarea **pace și bună-
învoire**?

Ne iubim noi unii pe alții?
Iubim pe aproapele nostru,
pe vrăjmașii noștri, sau cău-
tăm să-i distrugem, ca apoi
pe ruinele caderii lor să ne
ridicăm trufia și nitnicia
sufletului nostru? Este astăzi
pace în sufletele noastre și
lucram noi pentru ca între
oamenii să domnească buna-
înțelegere?

Ce mare faptă creștinească
am înlăturat, dacă, măcar
acum, ne-am cerceta sufletele,
cu deamănuntul, și am căuta
să ne îndreptăm pașii pe
calea zilelor viitoare după
învățăturile lui Isus, silindu-
ne să auzim vesnic în urechile
noastre cântarea îngerilor:
„Mărire intru cei de sus,
lui Dumnezeu, și pe pământ
pace, tar între oameni bună-
învoire”.

Em. C. Pasoulascu-Orlea

Troia Strămoșească

grăită dragoste, cu ajutorul Vră-
jtoarei s'a prefăcut în Zeiță-
Floare ca să ajute pe Făt-Frumos
care n'a vrut o în ziua mărișului
celorlalte două surori, când ea i-a
aruncat mărul de aur, semn al
dragostei ei... Odată învingător,
Făt-Frumos desrobește pe Ileana
Cosânzeana, care, în drum, spre
apoteoză, întâlnește pe împelții
transformați în statui de piatră,
acoperită cu mușchii.

Îl recunoșc, și, Făt-Frumos, cu
ajutorul biciului său vrăjtit, ples-
nind de trei ori, îi însuflețește din
nou. Alaiul pleacă spre alte isprăvi
cântând slavă învingătorului.
În copilăria mea, n'am auzit
niciodată sfârșitul vreuniei din
aceste nenumărate povești la Șe-
zătorii, căci bătrânică prelungește
și înfloare povestirea ca să tre-
că timpul, fără ca nimeni să bage
de seamă. Și mai ales, pentruca
șirul povestirii e rupt, spre mie-
zul nopții, de năvala în casă a
unui păc de tineri, cam tot atâți
câte fete se află acolo... Adevsea
ei sunt logodnicii suratorilor... Și
acel care nu-și are încă aleasa,
știe că pe care o îndrăgește în
tăina, e acolo, la veghere.

Dacă Șezătoarea este în vre-
mea Cărnelgei, flacău aduc, a-

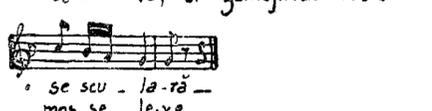
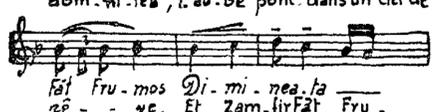
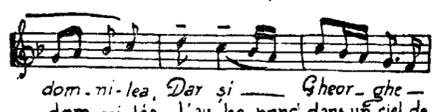
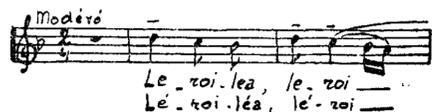
desea, una sau două orătenii,
șterpelite pentru șezătoare, — și
obiceiul poruncește ca ele să fie
fripte deîndată. Câteodată, orăte-
niile sunt recunoscute de vreuina
din fete, ca fiind ale lor, căci flă-
căii le tin de picioare și le arată
tuturor. Inveselirea se face și mai
mare, iar taina aceasta nu va fi
dată pe față niciodată.

Și în vreme ce lucrul reîncepe,
iar bătrânică își urmează poveș-
tea, fără ca nimic să pară ca
tulbură adunarea, — deodată, un
întunec adânc se face. Unul din
flăcăi, dintr'o suflare, a stâns
lampa și, pe întunec, el și to-
varășii își strâng în brațe iubitele
pe care și le-au ochit din vreme.
Câteva clipe e o învalmușală
adâncă, — până ce mama sau bu-
nica isbutesc să aprindă din nou
lampa. E o svoană și un chihotit
de străngeri în brațe și de săru-
tări înăbușite. Câteodată, unul
lacom peste fire, în porneala lui,
ia în brațe pe mama sau pe bu-
nica, care s'au ridicat să aprindă
lampa și o îmbrățișează cu atâta
sete pregătită pentru fata lui, — și
atunci ispravă e de tot hazul...

Un flacău din satul meu, pentru
care noi avem o deosebită consi-
derație și pe care-l împodobeau

LEUL LE LION

Auzit dela Stere Mitoi
Popa din comuna Lup-
șanii, Jud. Ialomița.

LEUL

— Colind de burlac — ori
de om voinic. Auzit
dela Stere Mitoi Popa
— Com. Lupșanii — Jud.
Ialomița.

Le roilea, le roi, domniea (?)
Dar și Zamfir Făt Frumos
Dimineața se s.ulară

Pe ochi negri se spălără
Chica neagră și pieptănără.

Cheia'n mână că-mi luară,
Și spre grajd că-mi apucară.

Grajd de piatră 'mi descuiară,
Cearcă murgu, cearcă negru,

Găsi murgu nădrăvan,
Măi spîrînt și măi fugar.

De căpăstru mi'l lua,
Ș'afară că mi'l scoate.

De parmac, că mi'l lega,
De parmacul grajdului.

Cu jesala 'l jesała,
Cu giubana mi'l ștergea.

Frumos șaua'i așea,
lute în casă -mi alerga.

Să ia arcul din arcar,
Și săgeți din săgetar.

*) Se știe că în antichitate existau
lei în peninsula Balcanică. — Se mai
știe că Tracii iubeau vânătoarea, ca și
și erau foarte curajoși. Aci el vânează
cu șoimii și ogarii. — Tot astfel și Tracii.
— Dat fiindcă acest colind este de pe
Bărăgan, contribuie încă roi, credem
că acest document este o moștenire
Tracă. — M. V.

*) Cu acest vers se va începe toate
strofele — până la sfârșitul colindului.
— Și mai este și cea mai completă
formă din toate reținutele de colinde.

Când puse picioru'n scară,
La șoimii el că-mi șuierară.

Și 'n vânătoare plecară,
Din zori de zi în cătare.

Vână ziua, zi de vară,
Pân' fu soarele 'n deseară.

Când fu soarele 'n scăpătat,
Vânătoare ce-am vânat.

Găsi leul d'adormit,
D'adormit, d'a pitulit.

D'adormit cu fața'n sus,
Supt o umbră, de sgîndut.

Să'l deștepte nu se 'ncrede,
Să-l săgețe nu se îndură.

Geme murgu mi-a sforăit,
Leu din somn s'a pomenit.

Spintec-ai vântul fugind,
Pâna ce leu am obosit.

Zboară murgu pe pământ,
Zboară șoimii sus în vânt.

Ogarii ca săgețile,
Pe leu mi'l hărțuieră.

De leu că m'alăturai,
In laț că mi'l incurcai.

De urechi mi'l luai,
Sus pe murgu'l arunca.

lute ca vântul,
Spre casă mi-alergai.

Ia ieși, taică, ia ieși, maică,
Ia ieșiți voi surioare.

C'am adus leul legat,
Videlevți-i nevătămat.

Nimeni nu'l auzea,
Numai Fira draga sa.

Furca din brău c'asvârlea,
Tare afară ea alerga.

Cal de mână ea'i lua,
Și începu a mi-l plimba.

Și așa mult mi l'a plimbat,
Până ce păru-i s'a uscat.

In grajd de piatră l-a băgat,
Fân cu flori i-a presărat.

Fân cu flori din sărbători
Cosit de două surori

Cosit de două surori
Și strâns de trei frațiori.

Iute'n casă mi-alerga
Să'mpărtească dragostea

Dragostea cu brațele
Iubitul cu buzele.

Dar și Zamfir Făt Frumos
El sa'mi fie sănătos

Cu-ai lui frați,
Cu-ai lui părinți

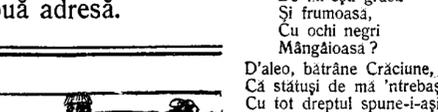
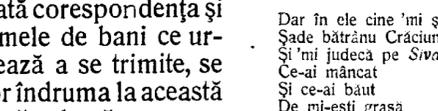
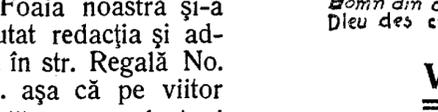
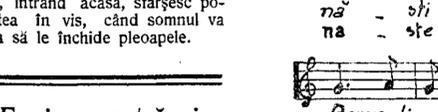
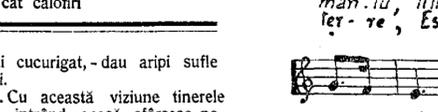
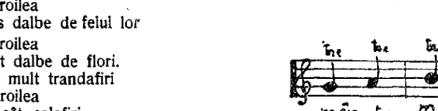
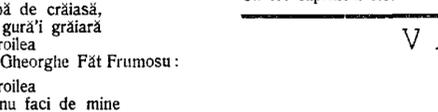
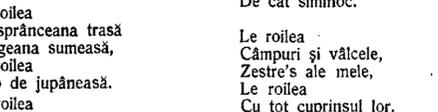
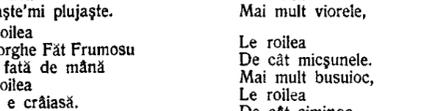
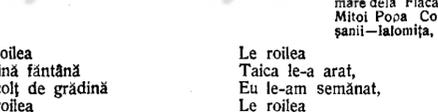
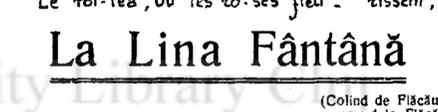
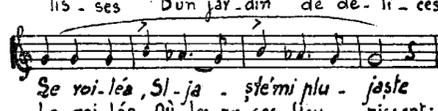
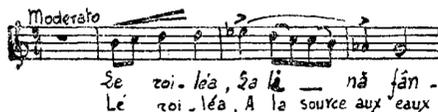
Buna vremea'n ceastă casă
La boieri la dumneavoastră
La anu și la mulți ani.

Cules și notat de M. Vulpescu

La lina fântână

A LA SOURCE AUX EAUX LISSÉS

Colind de flacău și fată
mare auzit de la Stere
Mitoi Popa din com. Lup-
șanii — Ialomița.

Le roilea
Dar Gheorghe Făt Frumos
Din gură'i grăiară:

Le roilea
Crăiasă frumoasă,

Le roilea
Oi' sluiți la tine,
Căți sunt chiar de seamă.

Le roilea
Au vezi ori nu vezi?

Le roilea
Cei muni'nalți cărunți,
Nu's caruși de felul lor,

Le roilea
C'i's cărunți d'a mele turme.

Le roilea
La vezi, ori nu vezi?
Cei drepti ciolpănei,
Le roilea
Sânt ciobanii mici

Le roilea
Supt glugi aciuai,
De ploale plouai

Le roilea
De soare uscați

Le roilea
De le-oi șuera
Turme-oi întorcea

Le roilea
Pe-aste câmpuri, lunci.

Le roilea
Florile'ti vor dărăra,
Cu lăna lor țurcană,

Le roilea
Din flori ce-or rămăneară

Le roilea
La chimir le-ar băga.
In chimiruri crețe

Le roilea
Tot din piei mistrețe.

Le roilea
Rar când le-or mai scoate,
Rar la zile mari,

Le roilea
Zi de nunta noastră.

Le roilea
Ziua de Crăciun,
Ș'a de Bobotează,

Le roilea
Când profeți botează.

Le roilea
Creștini creștinează,
Lumea și norodul,

Le roilea
Pământul cu toții.

Le roilea
Gheorghe Făt Frumos (!)
Fie sănătos

Le roilea
Cu-ai lui frați și părinți.

Le roilea
Bună vremea 'n casă,
Boieri, Dumneavoastră,

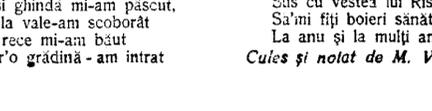
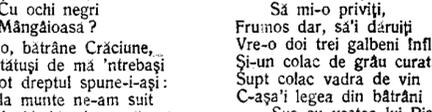
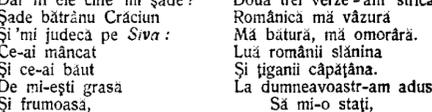
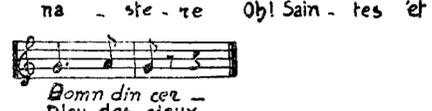
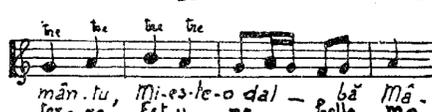
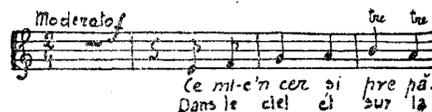
Le roilea
La anu și la mulți ani.

Cules și notat de M. Vulpescu

1) Când se colindă fata, atunci se
zice: Fira cea crăiască
Fie sănătoasă.

VASILCA

Auzit dela Tincă Cercei
Cristea - Căt Radu - Vodă
Com. Lupșanii, Jud. Ialomi-
ța 27. VIII. 1927.

întâi cucurigat, - dau aripi sufle
tulul.

...Cu această viziune tinerele
fete, intrând acasă, sfârșesc po-
vestea în vis, când somnul va
vrea să le încheie pieoapele.

Foaia noastră și-a
mutat redacția și ad-
ția în str. Regală No.
16. așa că pe viitor
toată corespondența și
sumele de bani ce ur-
mează a se trimite, se
vor îndruma la această
nouă adresă.

... Aceste frâme de idile, la
porțile casei, în lumina stranie a
nopții, în mijlocul decorului alb,
înconjurat de copaci. Încărcați de
țurțuri, în care din timp în timp,
tăcerea adâncă e frântă de cel

Dar în ele cine 'mi șade?
Șade bătrânu Crăciun
Și 'mi judeca pe Siva:

Ce-ai mâncat
Și ce-ai baut

De mi-ești grasa
Și frumoasa,
Cu ochi negri
Mângăioasă?

D'aleo, bătrâne Crăciune,
Că stătuși de mă 'ntrebași
Cu tot dreptul spune-i-ași:
Sus la munte ne-am suit
Jar și ghindă mi-am păscut
Mai la vale-am scoborit
Apa rece mi-am băut
Și ntr'o grădină - am intrat

Doa trei verze - am stricat.
Românica mă văzura
Mă bătura, mă omorâra.
Luă românii slămina
Și țigani capătana.
La dumneavoastr-am adus-o,
Să mi-o stați,
Să mi-o priviți,
Frumos dar, să'i dăruji
Vre-o doi trei galbeni înfloriți
Și-un colac de grâu curat,
Supt colac vadra de vin
C-așa'i legea din bătrâni
Sus cu vestea lui Rist
Sa'mi fiți boieri sănătoși
La anu și la mulți ani.

Cules și notat de M. Vulpescu

O nunta taraneasca la Lupșani (in Ialomița)

Cărți și Reviste

„...Credința ta te-a mântuit...”

Duminica XXIX-a de după Rusali

[Luca XVII - 12-19]

„Au nu zece s'au curățit? Dar acei zece unde sunt?” Luca XVII. 17.

Fără preget, neobosit, Iisus străbătea dela un cap la altul, pământul ludeei, predicând evanghelia Sa la toată făptura.

Odată, Iisus mergea spre Ierusalim și trecea prin mijlocul Samariei și Galileei. Intrând într-un sat i-au întâmpinat zece leproși, cari se făceau departe.

Zece leproși, zece oameni loviți de cea mai urâtă și cumplită boală: lepra. O boală pe cari doctorii n'au putut-o, și nici azi n'o pot vindeca.

Odată, Iisus mergea spre Ierusalim și trecea prin mijlocul Samariei și Galileei. Intrând într-un sat i-au întâmpinat zece leproși, cari se făceau departe.

Zece leproși, zece oameni loviți de cea mai urâtă și cumplită boală: lepra. O boală pe cari doctorii n'au putut-o, și nici azi n'o pot vindeca.

Odată, Iisus mergea spre Ierusalim și trecea prin mijlocul Samariei și Galileei. Intrând într-un sat i-au întâmpinat zece leproși, cari se făceau departe.

Zece leproși, zece oameni loviți de cea mai urâtă și cumplită boală: lepra. O boală pe cari doctorii n'au putut-o, și nici azi n'o pot vindeca.

Odată, Iisus mergea spre Ierusalim și trecea prin mijlocul Samariei și Galileei. Intrând într-un sat i-au întâmpinat zece leproși, cari se făceau departe.

Zece leproși, zece oameni loviți de cea mai urâtă și cumplită boală: lepra. O boală pe cari doctorii n'au putut-o, și nici azi n'o pot vindeca.

lor? Și toate acestea nu le-a suferit pentru mântuirea întregii omeniri? De ce dar prea puțini sunt aceia cari se întorc cu gurgă curată, în glas mare slăvind pe Dumnezeu, să mulțumească lui Iisus? De ce oare, în zilele de sărbătoare, bisericile sunt așa de goale? Nu e de datoria fiecăruia să mulțumească izbăvitorului său?

Căta durere va fi pătruns în sufletul lui Iisus, văzând că din zece s'au întors numai unul spre a-i mulțumi. Și nu acest lucru l-a îndurerat pe Iisus, ci faptul că în sufletul celor vindecați, sentimentul re-unoștinții era mort.

Și celui ce venise la Iisus, și i-a căzut în genunchi, Acesta îi zice: „Scală-te și du-te; credința ta te-a mântuit”.

Tu, creștine, amintește-ți de mântuirea pe care Iisus a adus-o sufletului tău prin Jertfa Sa, și îndreapă-te către casa Lui — biserică — și cu inima curată, mulțumește-i cum se cuvine, ca nu cumva și de tine să întrebe zicând: „Au nu și pe acesta l-am mântuit? Unde este acum?”

Em. C. Pasculescu-Urlea

Din ale satelor noastre

Ni se umple inima de durere și ochii de lacrimi, dacă întâmplător în zilele de sărbătoare, ne coborâm la sate. În curtea sau ceardacul școlii rar o să vedem mulțimea ascultând sfatul învățătorului. Cercetând locașul Domnului la fel. Pretutindeni: nepăsare, lipsă de grijă. Dar dacă treci peste amarul sufleteș, și străbați ulițele întortochiate, apoi negrești că o să tresari de la o distanță la auzul chiotelor de bucurie și de veselie. Acolo e cârciuma! Acolo e diavolul, unde mai toți plugarii și-au făcut locul de întâlnire și altarul zilelor de sărbătoare.

Aici conul Naie sau jupân Strulovici vinde otrava pentru cei cari încă nu știu că-știa pierd sănătatea, puterea și necinstesc în chip conștient numele A tot - Puternicului, ba și numele de român. Și-au făcut negustorii averi de milioane, și cu toate acestea săteanul nostru nu vede, nu observă. Știe atâta, că în clipa de odihnă să-și scotocească chimicul secătuit, ca mai apoi să-și dea și haina, când diavolul ia pus lanțul în gât.

Bine a zis, cineva: Cine bea un pahar, bea două apoi nu se mai oprește până la nouăzeci și nouă.”

lata chipul dureros și rușinos cum o parte din sate-ni, își perd vigoarea, belșugul casei, buna înțelegere și câte alte fericiri pe cari le doresc cu ardoare când ajung la nevoie.

Ma doare sufletul, mă înfioară adânc când vad, că numai de pe urma acestui flagel, s'au distrus case, s'au omorât, s'au tăiat, - lasând în urmă jalea văduvelor și orfanilor.

La drept vorbind se străduiesc ei învățătorii și ceilalți cărturari, însă nu este nici un folos dacă unul vrea să distrugă obiceiul, iar ceilalți coleg clădește prin nepăsarea sa ori chiar prin înbrațșurarea patimei!

Bântuie și la cei pricepuți ca și la cei neștiutori face aceleași ravagii. Pe de alta parte materialismul, îi lasă nepăsători în fața acestor ne-norociri. Iubiți colegi! Lasăți pentru un timp grijele personale și unind toate puterile, vom isbuti să răsărăm în calea răcăciților, lumini cari vor arăta căile fericirii, căile belșugului.

A sunat trâmbița: La luptă, cari izbânda va fi a noastră!

C. Georgescu

Obrojele - (R. Sarat)

Duminică seara Masa cu dar

Pentru masa aceasta bucatele nu fost făcute acolo unde se servește, în saloanele unei prăvălii.

Lumea se așează la masă în ordinea următoare: nunul, care trebuie să aibă sub el una sau două cărămizi pentru a fi mai înalt și ca să poată vedea pretutindeni, căci el este șeful suprem. Apoi vine mireasa, ginerile, nuna și socrii. La masa aceasta iau parte toți invitații nunului. Apoi vine și celălaltă lume. Pot veni și neinvitați numai să dea darul.

Masa este servită de călțunari. Lumânările cari trebuie să arză sunt puse într-o dublă plină cu grâu.

Nunul trebuie să aibă în permanență în fața lui două pahare pline cu vin cum și o lamă tăiată în sferturi și pusă în pahare. Se servește țuca.

Nunu: „Noroc masă frumoasă, trăiască mirii!”

Mesenii: „Noroc nune mare!” Se întreabă nunul mare dacă trebuie să aducă mâncarea. Și acum toți lăutarii se duc la bucătărie și în sunetul gemparaleului se joacă din nou străchinile. Nimic nu poate fi comparat în pitoresc cu acest moment de la masa cu dar. El caută din nou pe nunul mare până l'găsește.

Din partea miresei nu ia parte nimeni la masa cu dar.

Când mâncările au fost așezate pe masă să zice Tatăl Nostru.

Acți se plează cântecul nunului ce se execută în tot timpul cât se servește masa. Ne putem da seama cu adevărat de această moștenire tradițională și de forța ei. Cântecul acesta al nunului are ceva vechi religios în el. Lăutarii cari au voci frumoase cântă pe rând această baladă. După o perioadă de strofe cântate cu toți o reiau pe o sârbă, o horă, ori alt joc, de crezi că au luat foc arcușele în mâinile lor. Eram tare obosit, căci de Sâmbătă de pe la 10 dimineața am fost purtat de colocolo, când în căruțe de-mi clăntăneau dinții în gură, când pe drumuri prăfuite, dar când lăutarii au atacat cântarea nunului parcă atunci mă sculaseam de la hodină și am înțeles și mai mult puterea înflăcătoare a acestor soi de arțiști. Afășară că eram acolo și au cântat să dea un examen. Cu drept cuvânt au fost admirabili. Și prin asta se mai explică marea indulgență a poporului român față de ei. Căci întru'adevăr nimeni nu face mai bine să uite greaua lor existență în luptă neîntreruptă cu pământul și tirania naturii.

Călțunarii și călțunăresele nu vin la masă de cât cu amândouă mâinile ocupate pentru ca cei doi înșurați să aibă spor în viață. De pretutindeni în timpul mesei se aude: noroc nune mare, noroc, noroc, masă frumoasă.

Cam pe la sfârșitul mesei mireasa dă ordin să se aducă darurile ei cari corespund în număr dorințelor nunului.

Călțunarii și călțunăresele nu vin la masă de cât cu amândouă mâinile ocupate pentru ca cei doi înșurați să aibă spor în viață. De pretutindeni în timpul mesei se aude: noroc nune mare, noroc, noroc, masă frumoasă.

Cam pe la sfârșitul mesei mireasa dă ordin să se aducă darurile ei cari corespund în număr dorințelor nunului.

Călțunarii și călțunăresele nu vin la masă de cât cu amândouă mâinile ocupate pentru ca cei doi înșurați să aibă spor în viață. De pretutindeni în timpul mesei se aude: noroc nune mare, noroc, noroc, masă frumoasă.

Cam pe la sfârșitul mesei mireasa dă ordin să se aducă darurile ei cari corespund în număr dorințelor nunului.

Călțunarii și călțunăresele nu vin la masă de cât cu amândouă mâinile ocupate pentru ca cei doi înșurați să aibă spor în viață. De pretutindeni în timpul mesei se aude: noroc nune mare, noroc, noroc, masă frumoasă.

Cam pe la sfârșitul mesei mireasa dă ordin să se aducă darurile ei cari corespund în număr dorințelor nunului.

Călțunarii și călțunăresele nu vin la masă de cât cu amândouă mâinile ocupate pentru ca cei doi înșurați să aibă spor în viață. De pretutindeni în timpul mesei se aude: noroc nune mare, noroc, noroc, masă frumoasă.

Cam pe la sfârșitul mesei mireasa dă ordin să se aducă darurile ei cari corespund în număr dorințelor nunului.

Călțunarii și călțunăresele nu vin la masă de cât cu amândouă mâinile ocupate pentru ca cei doi înșurați să aibă spor în viață. De pretutindeni în timpul mesei se aude: noroc nune mare, noroc, noroc, masă frumoasă.

Cam pe la sfârșitul mesei mireasa dă ordin să se aducă darurile ei cari corespund în număr dorințelor nunului.

Călțunarii și călțunăresele nu vin la masă de cât cu amândouă mâinile ocupate pentru ca cei doi înșurați să aibă spor în viață. De pretutindeni în timpul mesei se aude: noroc nune mare, noroc, noroc, masă frumoasă.

Cam pe la sfârșitul mesei mireasa dă ordin să se aducă darurile ei cari corespund în număr dorințelor nunului.

Călțunarii și călțunăresele nu vin la masă de cât cu amândouă mâinile ocupate pentru ca cei doi înșurați să aibă spor în viață. De pretutindeni în timpul mesei se aude: noroc nune mare, noroc, noroc, masă frumoasă.

Cam pe la sfârșitul mesei mireasa dă ordin să se aducă darurile ei cari corespund în număr dorințelor nunului.

Călțunarii și călțunăresele nu vin la masă de cât cu amândouă mâinile ocupate pentru ca cei doi înșurați să aibă spor în viață. De pretutindeni în timpul mesei se aude: noroc nune mare, noroc, noroc, masă frumoasă.

Cam pe la sfârșitul mesei mireasa dă ordin să se aducă darurile ei cari corespund în număr dorințelor nunului.

FOLKLOR

III

Darul:

Un lăutar expert în a prezenta darurile începe să strige prin lume urmat de o călțunăreasă ce poartă un coș mare cu daruri: Galăgia mare Mai Marine mai

Ce mai? Soacră mare, coacră mare Unde ești? Hai la marfă de negoț Nu s'a ajunge pe la toți Unde'i nunu?

Nu'i aci? Ah! ho! uite unde s'a chitit nunu Nune cu perdea sau fără perdeă?

Nunu:

Cu perdeja Liniețe.

Uite ce a lucrut Leana mea Noapte dormea Ziua se odihnea Cămașa-i asta, asta'i sac ia vă uitați lume bună,

S'a dat ghes la măritat. li arde călcaile și... Na'ji-o nașule Și mă scapă de povară (nunu întinde mâna, el o retrage)

Apoi călțunăreasă, de cei n'ați călcat-o, uite așa (o răsucește, o întinde, o môtôtolește)

Na'ji-o nașule Pricopsală (iar îi amăgește)

Căți coți puseși mireasă pentru o astfel de traistă?

În tot timpul cât se dă darurile (cămași, ștergare, basmale de mătașe) lăutarii înveștește lumea cu hasmodenile lui, Darurile se dau numai barbaților — nu femeilor — și numai invitaților nunului mare.

Când s'a isprăvit cu împăpărea darurilor miresei același lăutar ia două farfurii. Într'una se pune pâine și sare și se dă nunului, iar în cealaltă se strâng banii.

Nunu prin două trei cuvinte aduce aminte obiceiului și încurajează lumea să ia parte prin darul banesc ce va da cu inima plină la începutul căsniceii tinerilor de față.

Primul care dă darul este nunul mare, soorul, invitații cei mai de frunte și apoi toți comeseii.

Darul mesei a produs lei 10400. Baniți sunt puși într'o batistă în care sunt bine legați pentru ca mirii să fie economi, iar legătura se udă cu vin.

După ce s'a spus în gura mare ce sumă s'a adunat se aduce friptura și uscățele.

După ordinul nunului, pe la orele 3 1/2, lăutarii cântă:

Foaie verde salbă moale Strănge masa soacră mare Foaie verde busuioț Mai sculțaiți boeri la joc De n'ndași bucatele Că v'ajunge de când măncați Unde naiba mai băgați Soacră mare s'a îmbătat Și s'a băgat pe sub pat

De pe pământul care a suferit atâtă depe urma vitregiei vremurilor, ne facem datoria. Nu ne-am devotat spinoasei misiuni de învățător pentru auzițe sau cine știe ce soi de alte îmbogățiri: ci pentru înfăptuirea unor gânduri curate, din suflet pornite. Ca să ne apropiem de acest vis, ne punem munca și energia în slujba neamului. Dar adânc ne doare când avem de suferit depe urma idealismului nostru, adânc ne dor nedreptățile ce ni se fac tocmai de acei chemași să ne înțeleagă mai bine și să ne dea o mână de ajutor. Să nu se uite că în mâinile noastre este încredințat viitorul acestui neam, și nu uitați toți zeei zilelor de azi, că la altarele la care slujim noui, nu pot sluiți alții, oricâtă filozofie vor fi știind. Prin noi se face botozul culturii. Cine nu s'a botezat în apa sfințită de un învățator, n'a putut ajunge nici arhieru, nici șef de partid, nici ministru și nici profesor de universitate. De aceea nu trebuie să fim lăsați la o parte, nu trebuie să ni se dea cu piciorul.

Prin legea pentru armonizarea salariilor" s'a hotărât ca învățătorii provizorii să facă sacrificii, pentru cei înaintați. Da, sântem de acord. Dar în cazul când nu putem, ce e de făcut? Poate să trăiască un învățator în Basarabia, cu un salariu de lei 2900? Costă 1500 lei masa, 8000 dormit, 150 lei spălat și în plus să-și cum-

De pe pământul care a suferit atâtă depe urma vitregiei vremurilor, ne facem datoria. Nu ne-am devotat spinoasei misiuni de învățător pentru auzițe sau cine știe ce soi de alte îmbogățiri: ci pentru înfăptuirea unor gânduri curate, din suflet pornite. Ca să ne apropiem de acest vis, ne punem munca și energia în slujba neamului. Dar adânc ne doare când avem de suferit depe urma idealismului nostru, adânc ne dor nedreptățile ce ni se fac tocmai de acei chemași să ne înțeleagă mai bine și să ne dea o mână de ajutor. Să nu se uite că în mâinile noastre este încredințat viitorul acestui neam, și nu uitați toți zeei zilelor de azi, că la altarele la care slujim noui, nu pot sluiți alții, oricâtă filozofie vor fi știind. Prin noi se face botozul culturii. Cine nu s'a botezat în apa sfințită de un învățator, n'a putut ajunge nici arhieru, nici șef de partid, nici ministru și nici profesor de universitate. De aceea nu trebuie să fim lăsați la o parte, nu trebuie să ni se dea cu piciorul.

Prin legea pentru armonizarea salariilor" s'a hotărât ca învățătorii provizorii să facă sacrificii, pentru cei înaintați. Da, sântem de acord. Dar în cazul când nu putem, ce e de făcut? Poate să trăiască un învățator în Basarabia, cu un salariu de lei 2900? Costă 1500 lei masa, 8000 dormit, 150 lei spălat și în plus să-și cum-

De pe pământul care a suferit atâtă depe urma vitregiei vremurilor, ne facem datoria. Nu ne-am devotat spinoasei misiuni de învățător pentru auzițe sau cine știe ce soi de alte îmbogățiri: ci pentru înfăptuirea unor gânduri curate, din suflet pornite. Ca să ne apropiem de acest vis, ne punem munca și energia în slujba neamului. Dar adânc ne doare când avem de suferit depe urma idealismului nostru, adânc ne dor nedreptățile ce ni se fac tocmai de acei chemași să ne înțeleagă mai bine și să ne dea o mână de ajutor. Să nu se uite că în mâinile noastre este încredințat viitorul acestui neam, și nu uitați toți zeei zilelor de azi, că la altarele la care slujim noui, nu pot sluiți alții, oricâtă filozofie vor fi știind. Prin noi se face botozul culturii. Cine nu s'a botezat în apa sfințită de un învățator, n'a putut ajunge nici arhieru, nici șef de partid, nici ministru și nici profesor de universitate. De aceea nu trebuie să fim lăsați la o parte, nu trebuie să ni se dea cu piciorul.

Prin legea pentru armonizarea salariilor" s'a hotărât ca învățătorii provizorii să facă sacrificii, pentru cei înaintați. Da, sântem de acord. Dar în cazul când nu putem, ce e de făcut? Poate să trăiască un învățator în Basarabia, cu un salariu de lei 2900? Costă 1500 lei masa, 8000 dormit, 150 lei spălat și în plus să-și cum-

De pe pământul care a suferit atâtă depe urma vitregiei vremurilor, ne facem datoria. Nu ne-am devotat spinoasei misiuni de învățător pentru auzițe sau cine știe ce soi de alte îmbogățiri: ci pentru înfăptuirea unor gânduri curate, din suflet pornite. Ca să ne apropiem de acest vis, ne punem munca și energia în slujba neamului. Dar adânc ne doare când avem de suferit depe urma idealismului nostru, adânc ne dor nedreptățile ce ni se fac tocmai de acei chemași să ne înțeleagă mai bine și să ne dea o mână de ajutor. Să nu se uite că în mâinile noastre este încredințat viitorul acestui neam, și nu uitați toți zeei zilelor de azi, că la altarele la care slujim noui, nu pot sluiți alții, oricâtă filozofie vor fi știind. Prin noi se face botozul culturii. Cine nu s'a botezat în apa sfințită de un învățator, n'a putut ajunge nici arhieru, nici șef de partid, nici ministru și nici profesor de universitate. De aceea nu trebuie să fim lăsați la o parte, nu trebuie să ni se dea cu piciorul.

Prin legea pentru armonizarea salariilor" s'a hotărât ca învățătorii provizorii să facă sacrificii, pentru cei înaintați. Da, sântem de acord. Dar în cazul când nu putem, ce e de făcut? Poate să trăiască un învățator în Basarabia, cu un salariu de lei 2900? Costă 1500 lei masa, 8000 dormit, 150 lei spălat și în plus să-și cum-

de M. VULPESCU.

C'a băut rachiu de pere Și s'o chisat pe picere Strănge masa soacră mare Că te bag cu capu'n oală Și cu dinții'n mămăliga Și cu picerile'n mămăliga

Acum, cu multă atenție călțunarii dau târcoale mirelui, cea ce înseamnă că trebuie să se retragă. Nunului singur i s'a aranjat mai la o parte o masă și el continua să supravegheze jocul și nunta mai departe.

Luni de dimineață

La mire acasă, camera nupțială îi așteaptă, cu cămași de noapte noi pentru amândoi. Călțunarii și călțunăresele așteaptă cămașa sacrificiului.

Acți o paranteză. Ginerile nici nu vrea să auză de așa ceva. Dar călțunarii l'au forțat. Tot târgul aceasta a durat cam mult din care cauză călțunarii s'au dus când se făcuse lumină la soacră mică (mama fetei) cu rachiu roșu pentru a-i anunța vestea cea bună a fecioriei. Soacră doar nu ia luat la palme. I'a batjocorit ca pe niște netrebnici, căci mireasa nu avea de cât 13 ani și 8 luni.

Zorile

În zori de zi satul este străbătut de chioțele călțunariilor cari au pus într'o prăjină un cocș alb vâpsit cu roșu.

Zorile surorii Zorilor de dimineață Tutulor le cade greața Numai mie cu dulceață

Căci sunt cu puicuța'n brațe De cu seară până'n zori Trupșor n'î varsă sudori Pe cel așternut cu flori Cruciuța de argint Amândoi v'ați potrivit Și la ochi și la sprincene Ca doi porumbei la penne, Cruciuța de alamă Amândoi sunteți de-o seamă.

După ce au dus rachiu roșu soacrei mari se întorc și se duc la nunta mare. Unul din călțunarii zice nunului mare: la nune mare să vezi ce rachiu avem noi L'am adus de peste mări și țări. Nunul mare ia.

Nune mare ai băut? Li bun? Dar ce ne dăruiești pentru băutura asta atât de scumpă.

Nunul mare le dă două trei sticle de rachiu pe care l' pune în burliul lor și apoi pleacă cu danțul prin sat ca să strige lumii vestea și să bea banii pe cari l'au căpatat de la nun și socrii.

(va urma)

M. VULPESCU Bulevardul Elisabeta 10 București

Părinții fetei se numesc: Ion G. Obac și Dica Ion G. Obac. Ginerile: Dumitru Isăia. Mireasa: Maria. Cei ce a'înt loc de Soacră Mare: Vasile Moise Cărdărețu. Nunii: Marin Georgehe Tache și Duduța Marin Gh. Tache.

TOAMNA

Scritorului: Virgil Caravian

Și plouă... și plouă, Și dăntul vueste Nu-i nimeni pe stradă Un sgomot nu crește...

Și ploaia lovește Leneș în geamuri, Și frunze de ciară Cad trist de pe ramuri

Cad trist de pe ramuri, Cad frunze... și mor Și nimeni n'ascultă La plânsul lor...

Doar vântul le-aspărlă Pe drumuri murdare, Și rade de ele Cât poate de lare...

Spre zări de cenușă Trez berze gonite, De toamna fecioară Cu brațe ofilite...

De toamna ce astăzi Pe toate-i regină, Și geme salcâmul Bătrân din grădină...

Vedeai-voi iar soare Și'n câmpuri otavă?

Și plouă... și plouă Azi firea-i bolnavă!

G. NEDELEA.

D. I. ANTOHI Invățator - Dumitroști

Istoria pe scurt a Vechiului Testament de Teodor Ghica, profesor. (Biblioteca revistei „Zorile” Iași). Prețul 5 lei. — Necesitatea răspândirii învățămintelor Vechiului Testament în rândurile largi ale poporului este destul de simțită, de oarece față de întinsa propagandă sectară ce se face în rândurile populației sătești, nu se opune de cele mai multe ori decât lucrări neisprăvite și așa de greoi redată, încât cititorul cu greu le poate înțelege.

Stilul curat românesc și atenția cu care este redactată broșura d-lui prof. T. Ghica, o face să merite o largă atențiune și să fie răspândită cât mai mult.

Antologia scriitorilor Români dela 1821 încoace de Ion Clopoțel. (Biblioteca Semănătorul) — Prețul 30 Lei. — Lăsând la o parte căr. cterizările asupra fiecărui scriitor din cei citați de d. Clopoțel în „Antologia scriitorilor Români dela 1821 încoace”, caracterizări ce adesea dovedesc o cunoaștere nu prea profundă a operii fiecăruia, ideia Editurii Dieceazane dela Arad de a pune la îndemâna marelui public cititor, fragmente din marii noștri scriitori, în condițiuni avantajoase, este din cele mai fericite. Pe un preț modest, într'un format accesibil, oricine poate găsi adevărate pagini de recreare și citirea lor dă momente de reculegere. În tot cazul, dacă se gaseau formule mai apropiate pentru autorii citați, antologia ar fi fost cu mult mai utilă și s'ar fi putut pune și la îndemâna tineretului nostru școlar, ceace în felul cum este acum redactată, e departe de a corespunde acestei necesități.

Zorile. — Anul III No. 10. — Iași. Cu acea îngrijorare despre ziua de mâine a neamului nostru, pe care o dă înțelegerea adâncă și dragostea adevărată, d. profesor Ion Simionescu dela Universitatea din Iași, concentrează în articolul său „Conștiința Națională”, din ultimul număr al revistei „Zorile”, trisatele constatări făcute cu ocazia călătoriilor din vara anului acesta înspre granița de apus a țării. Sunt adevăruri crude, dureroase pentru acei ce simt curat româneste și dovedesc puțina atențiune ce s'a acordat, din toate punctele de vedere, unci populațiuni veșnic amenințate de curentele dușmane, unei populațiuni menite să ne străjuiască hotarele.

Propaganda politică deșantată, în loc să înțească la unire și buna înțelegere, sa asvârlă puinți de înfrățire, înalța din contra Carpații și adâncește Prutul. Dam mai jos o parte din prețiosul articol, din care se desprind dureroasele adevăruri de cari vorbeam mai sus.

Un sătean cuprins, — desghetat la minte, mă întreacă foarte curios, dacă în adevăr țărânii din România, sunt toți așa cum i-au zugrăvit un candidat din ultimele alegeri: „Văzută-i voi vreo o dată păcurarul care umbliă negru ca un drac, prin sate, cu câinele — toată averea lui mișcătoare, — legat de căruța? Așa sunt țărânii de dincolo. Așa vrei să ajungi și tu ascultând de domni din Koudania?”. Și în mîntea săteanului cheabur, frica necotiește, iar noțiunea Românicii, care e și țara lui, ajunge o spaimă, cea hidos.

Nu sunt măi întăritoare nici zărele care ajung până la ei. Dacă sunt locale, nu găsesc în ele de cât batjocura față de adevărsar; dacă vin măi de departe, numai descrierile exagerate despre crime, tâlhării. Niciun rând de laude pentru omenie, cinste, fapte de energie; nici-o descriere a muncii pozitive desfășurată indiferent de cine. S'ar spune că li s'a pus la îndemână școli, focare de lumină, de patriotism, de evocare a energiei naționale. Cât de departe suntem de intensificarea ce s'ar fi convenit să fie îndreptată spre periferie!

Elementele tinere, cu oarecare înzestrare, sunt lasate să se bată cu muzicările de tot soiul. Unde lipsesc — și sunt multe locuri de asemenea categorii — școala e pe mâna celor care învață pe copii Români. În clasa înaltă primară, s'are vorbească în chipul următor: „Chite labn are vacu de la casa voastră”. Și copiii din România răspund: „Vacu de la casa noastră are patru labu”.

Cercurile conducătoare să ia aminte cât mai este vreme. Restul revistei te îngrijore și dragoste redactat, producând articole semnate de Pr. C. Dron, Pr. N. Hodoroaba, Anton Gurgu, prof. T. Ghica pe lângă versuri și partea informativă.

Sandu Teleajen: Moșnenii... (Bibl. Semănătorul Arad No. 151 — 152. Prețul Lei 15).

SCRISORI DE LA ORAȘE

DIN GALAȚI

Sărbătorirea patronului Seminarului Teologic „Sf. Andrei“

În fiecare an, în ziua de 30 Noiembrie, când se face pomenirea sf. apostol Andrei, cel întâi chemat la apostolat de către Mântuitorul Hristos, seminarul Teologic al Eparhiei Dunării de Jos își praznuiește patronul.

De câțiva ani încoace această sărbătorire la o înfățișare mai impunătoare. De oarece se caută a se da cea mai mare atenție acestei zile, care este un act de mare preț în viața școlii.

Dimineața s'a săvârșit sf. D-zeiasca Leturghie în catedrala Episcopala, oficiată în sobor de către P. C. Econ. Corneliu Grumăzescu profesor, Pr. I. Țătaru și Ștef. Cheorpec sub-directori, ajutați de arhidiaconul Catedralei Chesarie Ștefanescu și diaconul Em. Hoșag profesor la seminarul nostru. Corul seminarului a dat răspunsurile, iar elevul de cl. VIII-a Gugoasa la timpul convenit a rostit o prea frumoasă și impresionantă predică.

La sf. slujbă au fost de față: P. S. Episcop Cosma al Dunării de Jos, P. C. Director al seminarului, Economul Const. Todicescu, corpul profesoral, membrii comitetului școlar, numeroși invitați și toți elevii seminarului. După isprăvirea sf. slujbe, a urmat sfânta steagului seminarului, care s'a făcut de însuși P. S. Episcop înconjurat de același sobor de preoți și diaconi. Înainte de a-l încredința P. C. Director al seminarului, P. S. Episcop a rostit o scurtă cuvântare arătând simbolul steagului.

S'a slujit după același „Polihroniu“ de mulțămire pentru Rege, Episcop, Școala, după care toți cei de față au trecut în localul seminarului, care este în apropiere. Acolo într-o sală de cursuri, frumos împodobită cu brad, steaguri și tablouri, P. C. Director a rostit un „logos“ ca răspuns la cele spuse de P. S. Episcop în biserică și pentru primirea steagului din mâinile P. S. Sale.

D. prof. Tatolici a rostit o cuvântare despre: „Națiune-nationalism“ care a fost expusă foarte documentat, cu multe citații din marii sociologi români, francezi, italieni și germani. Auditoriul a urmat cu încredere pe conferențiar.

S'a executat programul artistic al elevilor, după care P. S. Episcop s'a adresat elevilor cărora le-a dat sfaturi și îndemnuri pentru misiunea ce vor avea după parăsirea acelei școli.

În cancelaria școlii s'a dat un cșpaț la care a luat parte cei de față și alți invitați. Cu acest prilej s'au rostit toasturi de către d. Const. Calmuschi prof. și insp. școlar, Econ. Ștef. Arsic, directorul lic. „V. Alexandri“, Econ. Lud. Cosma profesor, d. Moise Pacu, avocat și profesor, P. S. Episcop, Par. C. Todicescu directorul seminarului, d-l Vasilian direct. șc. de aplicație a seminarului, ș. a.

Toți vorbitori au făcut elogiul zilei sărbătorite și a instituției care are ca patron pe sf. ap. Andrei, urând cât mai multă prosperitate și cea mai mare izbândă spre fericirea și înălțarea hramului și a bisericii. S'a scos în evidență rezultatele frumoase câștigate în urma activității școlare și extrașcolare ce se depune cu multă râvnă de către tot corpul didactic și administrativ în fruntea cărora stă preceptul și energicul director, Par. Const. Todicescu.

Uram, și în viitor, cât mai mulțumit sărbătorim această

cale pe care a fost îndrumată școala de un timp încoace.

Hram slujit cu multă podoabă

Este un vechi obicei, ca atunci când o biserică își praznuiește sfântul sau sărbătorirea al cărui patron sau hram îl poartă, să se facă mare slujbă de către un sobor de preoți în fruntea cărora se află cea mai înaltă capetenie bisericească a locului.

Drept este să se urmeze această rânduială, de oarece ziua această trebuie slavită în chip deosebit, ca una care face să tresale inimile și să încălzească sufletele credincioșilor, cari fac parte din „poporul“ acelei biserici.

În orașul dunărean Galați, această tradiție frumoasă se mai păstrează destul de viu, de oarece ori de câte ori o biserică ajunge la ziua însemnată a hramului, se caută a se da toată podoaba convenită prin slujbă ce este săvârșită cu acest prilej.

Așa, în ziua de 21 Noiembrie (Într-acea Maicii Domnului în Biserica), biserica „Vovidenia“ din centrul orașului și a praznuit două clipe înalte: a) *Înnoșirea*, în urma radicalei restaurări ce i s'a făcut în lăuntru și b) *hramul* ce-l are la această dată.

Pentruca acestei îndoite sărbătorii să i se poată da cinstirea cuvenită, au fost poștiți însuși P. S. Episcop Cosma al Dunării de Jos și P. C. C. Economul Ștef. Ionescu, Const. Andrei, Corneliu Grumăzescu, consilieri referenți; N. Găde, revizor eparhial, Th. Stoica protopopul Galaților și Ludovic Cosma profesor. La aceștia s'au mai adăugat cei doi diaconi ai Catedralei Episcopale, Chesarie Ștefanescu și I. Georgescu.

Înainte de începerea Sf. Liturghii, întregul sobor în frunte cu P. S. Episcop, a înconjurat după datină, sf. locaș care a fost stropit cu „agheazmă“, iar după intrarea în lăuntru, s'a ceit cuvenita rugăciune a „tărnosirii“ și s'a făcut, în cele patru colțuri ale locașului, ungerea cu sf. și marele Mir.

Slujba Sf. Liturghii a urmat după rânduiala știută, răspunsurile fiind cântate de corul episcopal, sub conducerea pricepută a d-lui profesor I. Antoniu.

L mea umplea biserica și asculta cu multă smerenie desfășurarea Sf. slujbe.

La timpul convenit, Par. profesor Corneliu Grumăzescu a rostit predica zilei, arătând rolul ce l'a îndeplinit Sf. Feocioara Maria în desăvârșirea planului mântuirii omenirii.

Dupa Otpust, a cuvântat P. S. Episcop care a scos în evidență însemnată Sfintelor locașuri de închinare, pe care creștinii sunt dator să le păstreze în bună stare și să le împodobescă după cuviință. A adus laude și a împărtășit arhieriești binecuvântări tuturor ostentitorilor și donatorilor cari au contribuit cu munca și obolul lor la înfrumusețarea sf. locaș.

A vorbit apoi parohul respectiv al bisericii, venerabilul Econ. Gh. Costin, care a mulțumit P. S. Episcop pentru osteneala ce și-a luat de a ofiția în persoana tărnosirea și hramul acelei biserici.

A mulțumit Domnului că l'a întărit să poată vedea această reînnoire a bisericii la care slujește.

În casele parohiale s'a servit apoi o masă clerului care a ofițiat Serviciul Divin.

Din Oradea

O inaugurare

Evenimentele culturale, sunt momente sfinte în viața popoarelor, momente de înălțare sufletească. Locurile unde se desfășoară ele — altarele culturii — sunt privite cu cea mai mare sfîntenie. Martore la cele mai scumpe palpații sufletești, rămân cea mai fidelă oglindă a trecutului.

Rețeaua din cari țâșnesc razele culturii românești, aici în orașul nostru, este un paravan ușor după care zace trecutul și prin care poți vedea așa de clar!

Izbucnirile bucuriei unui român, ce vede cu ochii, cum cultura românească aruncă raze vii și strălucitoare pentru a lumina calea vremurilor ce vor veni, mă fac să pătrund dincolo de acest paravan.

* * *

Luni 21 Noiembrie a.c. s'a inaugurat în orașul nostru deschiderea unei școli comerciale de stat. Până acum elevii români cari doriu să îmbrățișeze comerțul trebuiau să urmeze școala comercială minoritară, unde cursurile erau predate de profesori minoritari, într-o limbă ce nu-mai ei puteau s'o vorbească, dar care numai românească nu era. Astăzi, grație d-lui General Traian Moșoiu, elevul român și viitorul conducător al comerțului românesc soarbe învățătura din potire românești. Se putea ceti pe fețele tinerilor elevi cea mai vie mulțumire.

Oratorii ocazionali, I.P.S.S. Arhierul dr. Andrei Crișanul, Vicarul Episcopiei ortodoxe române din localitate, d. George Bota, inspectorul șef al regiunii, d. Manoilă — secretarul Camerii de Comerț — și C. Spălățelul directorul școlii și-au exprimat cele mai vii mulțumiri față de cei ce-au luptat la înființarea școlii; au urat viață lungă și senină, implorând celui Atotputernic binecuvântarea.

În cuvântul său, d. Spălățelul spunea că această școală — floare ce împrăștie cultura — a ieșit ca din pământ. Da, când lupta e gata și vezi izbândă cu ochii, îți pare că n'au lucrat forțe, energie nu nu s'a pierdut. Totuși sunt ani de zile decând se munceste și abia astăzi, lupta s'a sfârșit.

Patronul Școlii este „General Traian Moșoiu“ cel ce-a pus mai multă râvnă în înfăptuirea acestei opere. Ziua de 21 Noiembrie ne-a adus momente de sărbătoare națională: am trăit câte va clipe sfinte pe cari numai Români știu să le trăiască. Uram și noi tinerii școlare, progres iar tinerilor elevi, spor la munca.

PAP.

Din Jud. Mureș

La căpătâiul unui tovarăș

În fața școlii primare din com. Rușii-Munți, doarme somnul de vece, având la cap o cruce mică de lemn, iar pe mormânt câteva flori sădite de gingașele mâni ale elevilor lui, învățătorul Dumitru Gh. Popovici. Ingenunchiat și cu capul descoperit în fața mormântului, îmi trec prin minte anii copilăriei lui!...

Născut la 1905 în com. Independența jud. Covurlui, a urmat cursurile școlii Normale din Braila și Câmpulung-Muscel.

Ca elev, s'a arătat întotdeauna înimos și cu mare putere de inițiativă, ceea ce l-a îndemnat d. I. Gh. Marinescu, d'rectorul școlii să-l încredințeze conducerea internatului în anul 1923-24.

Ajuns învățător la vârsta de 18 ani, în urma apelului făcut de către d. Ministru Dr. Angheliescu ca toți acei ce simt în sufletul lor puterea

de-a îndrepta ceea ce nedreptățile seculare creiaseră, să plece în zonele culturale și-a luat post în com. Rușii-Munți, pe valea Mureșului. Tânar și departe de familie, de colegi, se avânta cu toată puterea tinereții pline de ideal, la lucru.

Din primele zile, au văzut oamenii din sat că au în mijlocul lor un învățător cum nu-și mai amintesc să fi avut vreodată. Același lucru l-au simțit și colegii, cari l-au ales secretar al cercului cultural și șefii săi ierarhici, cari l-au trimis la cursurile de perfecționare la Deva, în vara anului 1925.

Între cei vreo 300 de colegi de toate vârstele, iese în relief prin munca și prin agerimea la lucru. D. Inspector Saxu l-a felicitat și i-a dat un premiu în bani pentru cel mai frumos obiect lucrat de dânsul, din nulele vopsite. Întors la post, începe să-l îndemne colegii către cele învățate de el la Deva. Ține conferințe la cercurile culturale, arată, explică și împrăștie în jurul lui încrederea în mai bine!...

Soarta însă, nu ni l-a cruțat. Din cauza unei răceli, s'a îmbolnăvit în Februarie 1926 de boala care nu iartă a tuberculoza, iar în Martie 1927 a închis ochii pentru totdeauna.

Cu inima frântă de durere, îl plâng părinții și frații, la caremează colegi, suspină sătenii și-l așteaptă să apară iar între ei, copiii.

Dormi în pace iubite coleg!

Stan A. Ionescu
Inv. Poptea—Sibiu

DIN BRAILA

O statuie lui Nicolae Bălcescu

Cu ocazia împlinirii a 75 de ani dela moartea lui Nicolae Bălcescu, liceul de băieți din orașul nostru, care poartă numele marelui istoric român și-a serbat patronul. Serbarea a avut loc în Sala Teatrului Comunal, la care a luat parte toată școlăria orașului, profesorii și un număr de public și s'a deschis prin intonarea „Imnului Regal“, după care au urmat diferite recitări și coruri executate de elevii liceului.

Conferențiarul ce a scos în evidență marile calități de român și intelectual ale lui Nicolae Bălcescu, au făcut istoricul stărilor din timpul vieții marelui istoric și au arătat marea importanță a vieții acestuia.

În urmă s'a luat hotărârea să se stângă fondurile necesare pentru ridicarea unei statui în Braila lui Nicolae Bălcescu. Această ideie a fost primită de întreaga asistență cu toată bucuria și cu ce mai mare însuflețire, ceea ce ne îndreptățește să credem că ideea nu va rămâne ca simplu proiect, civa fi dușă la îndeplinire.

Berkleanu.

COLIND

Colinde sfinte,
Ce-aduceți aminte
De vremuri bătrâne,
De Tine Stăpâne,
De Iisus Hristos,
De tot ce-i frumos,
Răsunați sfioase
Prin curți și prin case!
Răsunați! Treziți
Pe cei oropșiți
Pe cei fericți
Lumea creștină
La o zi senină
Zi de sărbătoare
Cu luciri pe soare.
Glasuri de copii
Vreau să v'ând mi.
Cum cântați duios
Cânt pentru Hristos,
Cu blândezi păstori
Cu „dabele flori“
Cu crai ce-au venit
Dela răsărit
La pruncu'mpărat
În iesle culcat
Suflete curate
Și nevinovate
Tot cântând colinde
Înimi veși aprinde
Veți aprinde-o stea,
În inima mea,
Creștină și ea.

Valeriu Măgureanu

Nepăsarea pentru cetit

Desigur că s'au mai scris articole și s'a vorbit mult despre această nepăsare, care, totuși dăinuiește încă în rândurile poporului dela sate.

Dăinuiește desigur și printre orașeni dar în mai mică măsură — credem — și de aceia, ne vom ocupa — deocamdata — de nepăsarea pentru cetit a populației satești. E dureros că această meteahna crește din ce în ce mai mult, mai ales la generațiile tinere, cari, cu un dispreț condamnat, ocolesc cărțile bune de citit, petrecându-și timpul liber, fără nici un folos, prin crășme, sau în alte părți.

Dintre cei mai tineri, cari încă n'au uitat să citească ce bruma au învățat în școala primară, când și când dacă citește câte o cârtică găsită prin pod, moștenită dela bunici. Și dacă sânt printre ei unii cu gustul de cetit, apoi aceia, mai cu plăcere și cu mai mult interes citește cărți sau reviste cu subiecte ce nici n'ar trebui să vadă lumina tiparului și pe cari, din dispreț nici nu vreau să le mai numesc.

Da, am avut ocaziunea să mă conving.

Odată când am încercat să recomand unor tineri o foaie cum este „Cultura Poporului“ de pilda, am primit răspunsul că, dacă ar avea „poze“ și „povestiri“ ca în vre'o revistă de care vorbeam mai sus, poate ar ceti, dar așa, nu-i interesează și apoi

Viața Culturală

Societatea Culturală „V. A. Urechia“ și-a început ciclul anual de conferințe, cari vor urma în fiecare Duminică dimineața. Își vor spune cuvântul dela acest Anvon, cei mai aleși oameni de știință și de litere din țara dela noi și nu ne îndoiim că subiectele vor fi din cele mai interesante, spre a putea atrage spre ele întreaga noastră patură intelectuală.

Prima conferință a avut loc Duminică 4 Decembrie a. c. la teatrul „Trianon“, când a vorbit distinsul nostru profesor și savant Dr. Marinescu despre „Viața, sufletul și opera lui Pasteur“. Nu intrăm în amanuntul conferinței de oarece subiectul fiind prea vast, nu ne permitem cadrul acestui articol de ziari; pe de alta parte nici nu am putea reda întocmai claritatea și expunerea amănunțită asupra vieții și operii înfăptuite de marele binefăcător al omenirii care a fost Pasteur, după cum a făcut-o eminentul nostru profesor Dr. Marinescu; ținem să menționăm atât că subiectul a fost bine ales și interesant pentru oamenii de știință, cât și pentru ceilalți.

Beneficiul material realizat dela aceste conferințe serveste Soc. „V. A. Urechia“ la mărirea fondului pentru construirea unui Palat al Culturii — ceea ce în prezent lipsește cu desăvârșire acestui oraș — unde s'a fie adăpostită vasta și interesanta bibliotecă lasată de defunctul „V. A. Urechia“ ca dănie orașului Galați; biblioteca în prezent se găsește adăpostită în câteva săli dela Liceul „V. Alexandri“. Munca depusă de Comitetul acestei Societăți, ne îndrăgim să sperăm că vom avea cât mai curând Palatul Cultural cu care Soc. „V. A. Urechia“ vrea să înzestreză orașul Galați.

Ioan Dimitriu

Cetiți și Răspândiți „Cultura Poporului“

cu banii cu care ar plăti abonamentul pe jumătate de an, ar face un chef la crășma lui Șmil, care are vin... bun.

Ce sa mai zic? Cu alte cuvinte nu se gândește de loc să-și hrănească sufletul cu ceva bun și ales, ci, dau mai mare importanță hranei trușesti, pe care și-o completează cu otrava atât de daunatoare sănătății fizice și intelectuale la generații întregi.

Prin câte case de prin sate am intrat, nu mi-a fost dat să vad o cât de mică bibliotecă. În schimb pe pereți, pagini întregi din reviste, cu subiecte puțin serioase și morale, batute în cuișoare sau lipite, cu intenții de... ornamentație.

Dupa cum am mai spus, e dureroasă această nepăsare pentru cetit, cu atât mai dureroasă cu cât, de cele mai multe ori se îndreaptă spre cărțile, revistele și zările scrise în graiul poporului dela sate, cu învățături cari, nu le-ar fi decât folositoare.

Aici apare importantul rol al învățătorului, spre acest scop trebuie să îndreptate toate energiile, pentruca broșura și foaia plină de învățăminte frumoase și folositoare să pătrundă cât mai adânc în rândurile populației dela sate. Se cere deci o încurajare a dascălilor dela țară și în același timp să li se asculte și lor glasul, căci el ese din suflet și din experiență.

I. Livideanu

Activitatea culturală la Vaslui

Duminică 4 Decembrie a. c., și-a redeschis porțile casa națională „Viitorul“ din Vaslui, oferind cu prilejul cele a 89-a șezători, cea mai puternică notă de energie, bună organizare și suflet constructiv. Sala teatrului județian, în care s'a desfășurat bogatul program, era supra populată de intelectuali. De asemenea, autoritățile locale, prin șefii respectivi, precum și parlamentarii vasluieni, au dovedit prin prezența lor, interesul și dragostea ce poartă mișcărilor cu caracter cultural.

Șezătoarea a fost deschisă de către președintele ateneului, Corneliiu Meza, care în cuvintele calde și pline de vlozitate, a evocat memoria marilor disparuți: a Regelui Ferdinand, prof. V. Părvan, și a barbatul de stat Ioan I. C. Brătianu. Citând fragmente din viața și opera lor neperieritoare, arată cum cea mai bună recunoștință ce li s'ar putea aduce, este a continua și urma pilda lor de patrioți luminați, de ziditori sufletești, de înfăptuitori curajoși și fericiti. Într-o atmosferă de adâncă reculegere, președintele schițează programul cultural al anului viitor, prezentând publicului pe d. Eugen Botez (Jean Bart) scriitor din București și conferențiarul zilei, în colitate trimis special al Centralei Caselor naționale.

Terminându-și cuvântul de deschidere d. Meza propune și auditoriul aprobă expedierea a doua telegrame omagiale d-lor g-l. Manolescu și prof. G. Țițeica, președinții activi și culturali ai centralei caselor naționale.

Oferindu-și cuvântul, D-l E. Botez, își desvoltă într-un mod original și cât se poate de natural, interesanta conferință: „Neamul românesc în valea Dunării“, privind problema din punct de vedere istoric. Cunoștințele sale, alături de calitățile sale literare, ne apăreau din ce în ce mai pronunțat, fie că ne înfățișă Dunărea preistorică sau romană, fie că ne plimba în mod plăcut pe Dunărea bizantină, otomană sau românească.

Prilej rar, de a admira un stil natural și original, asemenea celui din toate scrierile sale, ni l-a dat d. Eugen Botez, cu ocazia conferinței sale.

ȘTIRI

— Zi pe zi ne sosesc vești din ce în ce mai înfiorătoare despre chinurile pe cari le îndură de o vreme încoace populația din Rusia și mai ales din preajma Nistrului. Sute de familii fug peste hotare, fie în țara la noi, fie în Polonia, nemai putând suporta viața de acolo. Zilnic au loc lupte între populație și armata, așa că, regimul sovietic, după cum era și de așteptat, începe să se rostogolească.

— Pe câtă vreme înainte de războiu fiecare locuitor din Germania consuma cam 102 litri de bere pe an, acum nu mai consumă decât 76 de litri. Fabricanții de bere explică această scădere a consumației, faptului că sporturile au luat un mare avânt în această țară, după războiu.

Gimnastica și sporturile sunt prin urmare cauza acestei abstinențe. Nu s'ar putea oare și la noi lua aceleași masuri față de spiritul ce se consumă în cantități așa de însemnate?

— În unul din ținuturile coloniale franceze din India, a murit nu de mult regele ținutului. Au rămas după el cinci sute de vaduve, caci atâtăa soții avea acest rege. Mai de mult, era obiceiul ca toate soțiile regelui să fie arse cu ocazia morții regelui, acum însă guvernul francez a oprit acest lucru, în schimb va trebui să se interze de soarta lor, de oarece noul rege nici nu vrea să audă de ele, având destule ale lui.

— După ultima numărătoare a populației din Ungaria, trăsc acolo 23.760 de români, față de o populație de aproape o milioane, ceea ce revine la 3 la sută. Aproape toți românii de peste Tisa sunt ortodoci.

— Un preot american a ridicat într'un automobil o biserica. Cu acest automobil el cutreără satele, făcând slujbe religioase acolo unde lipsește biserica.

— Soția călăului din Polonia, a cerut să fie divorțată de soțul său, de oarece președintele republicii schimbând pedepsele răufăcătorilor dela moarte în temniță, bărbatul său nu mai are de lucru și deci viața în două a devenit foarte grea.

— Două învățați din Brazilia, (America de Sud) au făcut socoteala că cu electricitatea care se descarcă dintr'un fulger obișnuit, s'ar putea aprinde 110.000 lămpi electrice, care să ardă neîntrerupt timp de o zi întregă.

— Ceatul se recoltează de mai multe ori pe an. Cea mai căutăta recoltă, este cea din China și Japonia, dela sfârșitul lunii Februarie. Frunzele abia crescute, sunt moi, mici și poartă numele de cea imperială, de oarece este întrebuințată de oameni bogăți.

A doua recoltă se culege la începutul lui Aprilie, iar a treia în luna Maiu. Frunzele sunt puse într'un cupitor încălzit anume și sunt întoarse și lăstate acolo până se crapă puțin. După aceasta se taie și se împachetează.

Partea artistică a șezătoarei, a fost alcătuită din recitări, muzica de camera, lectură din autori români etc. Elevele școlii primare de fete No. 2, de sub pricepută conducere a D-nei Euf. Tiron, s'au arătat și de astă dată lu înălțime. Muzica de camera n'a fost mai prejos de restul programului. Astfel, atât d. Al. Carpis (senior) la violina, — o încercată figură muzicală a orașului nostru — cât și maestrul I. Nicol, un talentat gitarist, s'au arătat la înălțime nobilele arte.

Muziceii militare a reg 25 Inf. de sub conducerea D-lui Lt. Manoliu, nu i se pot aduce decât laude.

În fine risipitorilor de suflete și talente, conducători și executați, recunoștința întreaga pentru buna reușită a serbării.

Cor.

Muncă-Gospodărie

Cum putem mări recolta noastră de cereale

de ERNEST GRINTESCU

Ing. consilier agronom
Sub direct. Gl. al învățământului agricol

Urmărind ideile noastre de a considera sămânța ca cel mai important factor în producția agricolă, am aratat în numerele trecute cum se alege sămânța și cum se înobilează prin selecționarea în masă, în amestec, procedeu care stă la îndemâna oricui.

Astăzi ne vom ocupa cu selecționarea individuală a fiecărei plante, independentă una de alta. Aceasta e selecțiunea pe individ sau „selecțiunea pedigree” și ea e metoda cea mai științifică de înobilare a semințelor.

Selecțiunea științifică, luând de bază observațiile și constatările asupra individului, - planta ori animalul, căci și la animal se poate întrebuița această metoda - nu se poate face de ori-cine și fără instrumente ajutatoare.

Ea se bazează pe cunoștințele de genetică, știința care se ocupă cu modularile de transmitere a calităților prin m. št. nre, se bazează pe cercin întru indivizi de diferite soiuri și pe fixarea în sușilor bune dobândite dela natura prin așa zisa *varietație sp. n. tana*. Deasemenea trebuie ca selecționatorul să știe a mână instrumentele: delicate, ce servesc la măsurat și cântărit, să știe cum sa faca corciorii și sa cunoască în a nănujime parțile plantei și funcționarea lor.

În scurt metoda științifică de înobilare a semințelor înseamnă: observarea unei calități la un individ numit *elită*, urmărirea și moștenitorii din generație în generație, după ce-i plantăm bob cu bob, sa aibă numai această calitate, îndepărtând mereu pe cei cu defecte, până ce se ajunge ca toți moștenitorii, dela o anumită generație înainte, sa aibă numai aceea calitate, sa devie, adica, ceea ce se zice o *linie pură*. Prin urmare selecțiunea științifică are de scop separarea liniilor pure și înmulțirea lor sa să procure sămânța necesară.

Așa se lucrează la societatea „Sămânța”, la ferma D-lui Gh. Cipăianu și la câmpurile de experiență a școlii superioare de agricultură, Herastrau a Academiei Agricole Cluj și a celor-va ferme importante.

Când vrem ca un caracter bun dela o plantă sa se întovărășească cu un alt caracter bun de la alta planta, atunci selecționatorul, ducând elemente barbației (polen) a o floare careia s'a îndepărtat aceste elemente, rămânându-i numai partea femeiască (carpelele).

Sămânța dobândită se aseamănă bob cu bob și se urmărește din generație în generație ca să aibă numai cele 2 caractere bune, îndepărtându-se mereu moștenitorii cu alte caractere, până se fixează definitiv acele caractere, obținându-se astfel linia pură (curată).

Tot așa se procedează când selecționatorul da de o însușire buna venită dela natură: o urmărește mereu, an cu an până ce se fixează definitiv.

Descoperirea regulilor după care se moștenesc caracterele unei plante sau unui animal, date la iveală la sfârșitul secolului trecut și puțina omului de a fixa, prin ajutorul lor, caracterele bune, e un câștig și ajuta mult la sporirea și îmbunătățirea producției fie animală fie vegetală.

Selecțiunea, folosind aceste reguli, a ajuns la rezultate neficulate. Astfel în Suedia s'a creat un grâu care a dat în anii 1912-1916 o producție mijlocie la hectar de 5400 kg. - aproape 5 chile la pogan - pe când grăul nostru da o medie de 900 kg. la ha. adica nici o chila la pogan; în Germania, cultivându-se pe același suprafețe, s'a obținut 2285 kg. secara ameliorată, față de cea comună, care a dat numai 1915 kg.; s'a obținut 2767 kg. ovaz ameliorat, față de 2.177 kg. ameliorat și 2498 kg. grâu ameliorat față de 2196 kg. grâu comun.

Exemplele de acest fel se pot înmulți. Ele ne dovedesc cât de importantă este, în agricultură, sămânța selecționată și în cămășura ea sporește producția agricolă.

Cu aceasta am terminat partea privitoare la sămânța. Ea a fost mai lungă pentru ca sămânța și mai ales sămânța selecționată, prin valoarea ei însăși, contribuie la ridicarea producției agricole.

În general se socoteste de specialiștii agronomi ca sporul de producție e datorit semințelor selecționate în măsura de 50 de procente, la cel. lte 50 de procente contribuind îngrășămintele și lucrările pamântului.

La lucruri demne de ținut în seama.

NOTA. - Din motive în afară de voința noastră, articolul de față, făcând parte dintr'un ciclu de articole pe cari citorii noștri le-u putem urmări în câteva numere vechi, se publică cu oarecare întârziere.

Îl facem însă loc acum cu multă plăcere.

Săptămâna culturală

Hotărât lucru atheneele populare au ajuns ca o pâine de Duminică. Ele sunt frecventate de un număr însemnat de cetățeni. Marginele orașului nu mai pot rămâne sub aceeași aspect crud și meschin sub care erau privilegiate până acum. Părțile luminoase ce s'au făcut s'au batătorit zi cu zi, formând un drum de cultura solid, spre cinstea și lauda conducătorilor.

„Casele Naționale” de sub conducerea d-lui general Ion Manolescu au ținut un reușit festival artistic pentru încheierea ciclului de șezători de iarnă.

A cuvântat cu aceiași căldură ca și alte dați d-l profesor universitar Gh. Ilișca. D-sa a scos învașămintele și îndemnulurile bune, din ultimele evenimente ce s'au petrecut și a urât sarbatori fericele participanților.

Un program artistic alcătuit cu multă precizie și simț artistic de către maestrul Aurel Eliade a delectat numerosul public. În programul artistic a figurat: d-na Alexandra Feraru, Jean Atanasiu, Alfred Alexandrescu, Teodoros, dela Opera Română și Ion Manolescu dela Teatrul Regina Maria. Pentru executare, cu adevărat de artă, artiștii au căpatat meritul aplauze și bisari.

— Cercul sportiv C. F. R. a dat a patra șezătoare în sala de festivități a atelierei C. F. R. Grivița.

Șezătoarea s'a început cu conferința d-lui Gh. Lungulescu, care a vorbit cu multă patrundere despre: „Superioritatea religiei creștine prin Isus Hristos”. A urmat apoi un bogat program la care și-au dat concursul: orchestra Crăciunescu, cu acompaniamentul d-nei Alexandrescu și elevii d-lui profesor Serbanescu cu exerciții de box, scrimă și gimnastică.

Dl. inginer profesor Marinescu a vorbit despre: „Aviație”. D-sa, ne înfașeaza într'o limba accesibilă tuturor construcția și slorul avionului și siguranța sborului. Ne documentează apoi ca căderile accidente se datoresc numai neglijenței pilotului. Termină cerând din partea publicului încrederea în aviație pentru propășirea și binele Neamului nostru.

Dupa interesanta expunere a d-lui Marinescu, a urmat rulara unui film care a arătat publicului toată evoluția aviației, dela început până în ziua de azi.

Șezătoarea s'a terminat la ora 7 cu o reușită comedie, jucată de d-nii I. Tomescu și T. Ionescu.

— La Atheneul popular „Spiru Haret Obor” de sub conducerea d-nei Eliza Poni, a avut loc conferința maiorului Știubei, pentru propaganda aviației. În urma conferinței s'a alcătuit în sectorul Obor un comitet pentru străngerea fondurilor unui avion și construirea lui în atelierile inginerului Zamfirescu, care se află în acel cartier.

— Societatea corală, vrednică de lauda și admirație „Carmen” de sub conducerea d-lui Gh. Kiriac, s'a înfașșat și de data aceasta, în preajina creștinestelor sărbători ale Crăciunului, cu tradiționalele colinde, pline de adânc misticism și de nespusă fragezime.

Omul acesta maestrul Kiriac s'a retras, făcând loc tinerilor dar meritușilor dirijori. A condus dl. Chirescu, care fară sa aibă rutina necesară cu care ne obișnuisem, totuși a pus mult suflet în redarea cântecelor noastre. Plăcut impresionați îl urăm succes.

— Buletinul Institutului de Literatură pe anul 1925. - București, 50 lei.

— Revista Generală a Învățământului. - Anul XV - No. 9. Articole de G. G. Adamescu, I. C. Petrescu, I. I. Gabrea, D. Baciu și alții.

— Parada Săcuiașcă de Alexe Măncușescu (Editura Viața Românească - Iași).

— Universitatea, Învățământul și Culturalizarea Sa. e. or de G. G. Adamescu. - București 1927.

— Revista Moldovei - Anul VI No. 6 și 7 - Botoșani, cu colaborarea D-lor T. Crudu, Const. Iordachescu, Căpitan A. I. G. Georghiu, Dr. C. Băcăeanu, Icon. Al. Simionescu și alții.

— Redu Niculescu - Mislău

Ceți și Răspândiți „Cultura Poporului”

Serbări școlare comemorative

Atât școala normală de fete cât și școala normală de băieți, prin societățile lor culturale, obișnuesc, prin câte-o serbare bine organizată să comemoreze în fiecare an, în ziua de 6 Decembrie (Sf. Necula) amintirea numelui fondatorilor lor.

Prima, comemorează pe marele filantrop și bun român treit pe vremuri pe aceste meleaguri, Neculai Roșca Codreanu, iar cealaltă pe profesorul ardelean Ion Popescu, cari deasemenea se bucură de multă dragoste în lumea bărlădeană prin întemeierea a numeroase școli primare, atât în oraș cât și în punctele principale ale județului nostru.

Serbările organizate anul acesta, în ziua de 6 Decembrie, au fost prin natura și felul variat al întocmirii programului lor, cât se poate de fericele reușite. Ba, putem spune, ca au întrecut așteptările noastre, așteptări de cele mai multe ori modeste.

Au figurat pe programe: conferințe ocazionale, prin cari s'a relevat viața și faptele acestor doi bărbați, diverse recitari de poezii din însemnății poezi români, recitate cu suflet de elevi și eleve, coruri populare, orchestra și teatru.

Astfel elevii școlii normale de băieți, au reprezentat cu mult gust, piesa d-lui general A. Butunoiu: „Vocea sufletului”.

Un farte numeros public a ținut să participe la ambele serbări.

Prin trecerea Monitorului Oficial dela Ministerul de Interne la cel de finanțe s'au modificat și tarifele acestei publicațiuni. Așa dela 1 Ianuarie 1928, abonamentul pentru comitele rurale s'a redus dela 1000 lei la 700 lei, iar pentru autoritățile de Stat, județ și comune urbane, dela 2000 la 1500 lei anual.

Rugăm pe toți colaboratorii noștri ca îndată după sărbători să ne trimează vechile carnețe de corespondență, împreună cu fotografia fiecăruia, spre a li se putea elibera noui carnețe.

Se vor trimite pe adresa exactă a folii: Strada Regală No. 16.

— Uniunea Camerilor de Agricultură a hotărât sa dea un premiu aceluia care va da la iveală cel mai bun tratat tehnic și practic de agricultură. În această lucrare autorul va trebui sa se ocupe de studiul plantelor și de aplicațiunile la cultura lor.

Manuscrisele vor trebui predate Uniunii cel mai târziu la 1 Octombrie 1928.

— În toamna anului acesta, după datele soșite la Ministerul de agricultură, se constată ca s'au însemănat terenuri cu mult mai întinse ca în toamna anului trecut.

Samănăturile s'au putut face în condițiuni multumitoare, afară de unele regiuni unde din cauza secetei, ele au fost întrucâtva stânjenite.

— În unele comune din județele Neamț și Romanși a apărut printre porci brăncă (febra aftoasa), iar în județul Teleorman s'a ivit printre oi varsoatul.

— În numărul 210 al foaiei noastre, s'a strecurat o eroare regretabilă: în darea de seama asupra adunării învașătorilor din județul Trei-Scaune, care s'a ținut în ziua de 30 Octombrie, s'a trecut ca ofițierul de serviciu divin alături de părintele senator Iosif Popovici, preotul Ioan Catina, câtă vreme în realitate serviciul a fost oficiat de preotul Ilie Paștina.

Facem cuvenita rectificare.

Cărturari, cari voțiți luminarea poporului, răspândiți această foaie cât mai mult. Aveți o datorie cetățenească să veniți în ajutorul aceluia care au nevoie de carte, căci numai prin carte se fericește un popor. Indemnați pe sătenii cari știu să citească să primească în casa lor: „CULTURA POPORULUI”. Ea este un prieten bun, un sfătuitor cinstit. Din paginile ei se revărsă dragostea către biserica creștină, dragostea către țară.

— În unele comune din județele Neamț și Romanși a apărut printre porci brăncă (febra aftoasa), iar în județul Teleorman s'a ivit printre oi varsoatul.

— În numărul 210 al foaiei noastre, s'a strecurat o eroare regretabilă: în darea de seama asupra adunării învașătorilor din județul Trei-Scaune, care s'a ținut în ziua de 30 Octombrie, s'a trecut ca ofițierul de serviciu divin alături de părintele senator Iosif Popovici, preotul Ioan Catina, câtă vreme în realitate serviciul a fost oficiat de preotul Ilie Paștina.

Facem cuvenita rectificare.

INFORMAȚIUNI

— Foaia „CULTURA POPORULUI” urează iubitorilor săi cititori, cu ocazia Sfințelor sărbători a Crăciunului și Anului Nou, viață lungă și spor la muncă.

A. S. R. Principele Nicolae al României, a făcut un călduros apel către toți oamenii de bine din această țară și către toate societățile și instituțiunile noastre de a-și da obolul pentru clădirea unei școli cu internat, necesară transformării actualului gimnaziu din Sinaia într'un liceu. Acest așezământ de cultură va putea adăposti pe toți țiinerii depe valea Prahovei și implini un gol destul de simțit în acea regiune.

Banca Națională, în înțelegere cu ministerul finanțelor caută pe toate căile sa se ajungă la o micșorare a procentelor pe cari le iau bancile la banii împrumutați. Se crede ca prin punerea la dispoziția agriculturii, comerțului și industriei a capitalurilor de cari au nevoie se va ajunge la o scădere a procentelor, de oarece multe din aceste ramuri de activitate, având nevoie de bani și negăsindu-i ușor, plătesc procentele prea ridicate.

Prin trecerea Monitorului Oficial dela Ministerul de Interne la cel de finanțe s'au modificat și tarifele acestei publicațiuni. Așa dela 1 Ianuarie 1928, abonamentul pentru comitele rurale s'a redus dela 1000 lei la 700 lei, iar pentru autoritățile de Stat, județ și comune urbane, dela 2000 la 1500 lei anual.

Rugăm pe toți colaboratorii noștri ca îndată după sărbători să ne trimează vechile carnețe de corespondență, împreună cu fotografia fiecăruia, spre a li se putea elibera noui carnețe.

Se vor trimite pe adresa exactă a folii: Strada Regală No. 16.

— Uniunea Camerilor de Agricultură a hotărât sa dea un premiu aceluia care va da la iveală cel mai bun tratat tehnic și practic de agricultură. În această lucrare autorul va trebui sa se ocupe de studiul plantelor și de aplicațiunile la cultura lor.

Manuscrisele vor trebui predate Uniunii cel mai târziu la 1 Octombrie 1928.

— În toamna anului acesta, după datele soșite la Ministerul de agricultură, se constată ca s'au însemănat terenuri cu mult mai întinse ca în toamna anului trecut.

Samănăturile s'au putut face în condițiuni multumitoare, afară de unele regiuni unde din cauza secetei, ele au fost întrucâtva stânjenite.

— În unele comune din județele Neamț și Romanși a apărut printre porci brăncă (febra aftoasa), iar în județul Teleorman s'a ivit printre oi varsoatul.

— În numărul 210 al foaiei noastre, s'a strecurat o eroare regretabilă: în darea de seama asupra adunării învașătorilor din județul Trei-Scaune, care s'a ținut în ziua de 30 Octombrie, s'a trecut ca ofițierul de serviciu divin alături de părintele senator Iosif Popovici, preotul Ioan Catina, câtă vreme în realitate serviciul a fost oficiat de preotul Ilie Paștina.

Facem cuvenita rectificare.

Cărturari, cari voțiți luminarea poporului, răspândiți această foaie cât mai mult. Aveți o datorie cetățenească să veniți în ajutorul aceluia care au nevoie de carte, căci numai prin carte se fericește un popor. Indemnați pe sătenii cari știu să citească să primească în casa lor: „CULTURA POPORULUI”. Ea este un prieten bun, un sfătuitor cinstit. Din paginile ei se revărsă dragostea către biserica creștină, dragostea către țară.

— În ziua de 11 Decembrie a. c. Societatea muzicală „Armonia” din Cernăuți, a organizat un mare festival Beethoven, în sala Filarmonică.

La această execuție au colaborat Corul „Armonia” cu 120 persoane; un cor de copii, din cei mai buni cântăreți ai orașului, cu 30 pers. și renumita orchestră a „Uniunii” cu 40 pers. deci în total, au fost pus la contribuție, un număr de 190 persoane.

Fericit este orașul în care sunt oameni cari dau atâta atențiune muzicii.

— Ministerul de Războiu a dat un ordin circular tuturor garnizoanelor din țară ca este absolut oprit ca până la 20 Ianuarie 1928, sa se facă vre-o serată sau petrecere pentru ofițeri; această măsură s'a luat în legătură cu doleul național pentru înroarea fostului rege Ferdinand I.

— În unele localități din țară și-au făcut apariția șoarecii de câmp, cări strică foarte mult sămănătorul.

Ministerul Agriculturii a luat întinse masuri pentru stăpîrea lor.

Laptele nu trebuie băut repede și cu înghițituri mari. Ar ajunge prea repede și prea mult odată în stomac unde, în contact cu sucul gastric, foarte acid, se coagulează, se face ca brânză, și se mistue greu. Dacă îl bem cald și pușin câte pușin, îl este perfect digestibil. Cu această mică precauțiune nu vor mai exista persoane ca să se plângă ca nu pot digera laptele când de fapt ele nu știu cum să-l bea.

Muzeul Britanic din Londra da un raport foarte interesant asupra ultimelor lucrări de sapatură din Ur în Caldea, orașul lui Avraam. Într'un deal ridicat de Nabucodonosor s'a descoperit pe o suprafață de 65 pe 45 metri, câteva case separate de ulți strănte. Ele aparțin epocii lui Avraam (1900 - 2100 î. d. Hr.) și întru cât au fost îngropate la 6 metri, sunt foarte bine conservate.

E bine de știut de oricine cum au apărut unele lucruri de cari ne folosim noi azi. Așa cum a apărut umbrela, ce i se mai spune în unele locuri ploer, paraplu, cortel, - și pe care o întrebuițăm pentru a ne apăra de ploaie sau de soare se întrebuițau deja în Italia pe anul 1600, de unde a trecut în Franța, dar era mare și grea, de oarece cântărea peste 4 Kgr., pe lângă că era foarte scumpă. Un francez a făcut-o mai ușoară și abia acum vreo 160 de ani, a căpatat forma de azi. La Paris s'au înființat un fel de prăvălii unde se împrumutau, dar cu timpul umbrelele au ajuns așa de dese, încât azi aproape fiecare om are câte una.

Casieria centrală a căilor ferate din Chișinău a primit un pachet de hărți de bancă din gara Drochia, depe linia Balți-Onița, în care se gaseau 26 hărți false de câte 1000 lei.

Se crede că în Basarabia există o fabrică de bani falși, așa ca autoritățile polițienești au luat masuri pentru descoperirea ei.

Pentru amatorii de paradis. În catedrala ortodoxă din New-York există o capela specială destinată „doliului Rusiei”. Aci, pe o placă, se sapa numarul victimilor bolșevismului. Cifrii: familia imperială: 31 episcopi; 1560 preoți; 34.585 institutori, judecatori, medici; 16.367 studenți și profesori; 79.900 funcționari; 65.890 nobili și aristocrați; 36.340 ofițeri; 196.000 lucratori; 267.000 soldați și marinari; 890.000 țărani dintre cei care își apără recoltele în contra bolșevicilor. Lipsesc cei morți de boalele și foametea datorită administrației „Comisarilor poporului”.

Până acum în Australia n'a existat nici o biserică ortodoxă, de oarece ținuturile de acolo sunt stăpânite de catre popoarele apusene, care sunt de religie catolică, protestantă sau anglicană.

Acum, câțiva ruși, alungați din țara lor de furia bolșevicilor își clădesc o biserică în orașul Sydney. Acestor oameni li s'au luat toate bunurile și au rămas saraci, dar le a rămas în schimb credința veșnică.

Posta Redacției

Nicolae C. Bocre - Invățător Fălmânda. - Rugăm comunicat adresa exactă și ce numere vă lipsesc Vă vor fi trimise imediat. Asupra versurilor așteptăm scrierile noastre.

ÎNVAȚĂTORUL

Este făclia care arde consumându-se și se stinge luminând

Mereu s'a vorbit de acest om: „Invățătorul” dar ni-l învățăm să aibă punctul culminant care-l consumă pe bietul om, ca luminând, și conducător de suflete și mai ales ca îndrumător al sa.e.or.

Multe și grele sunt sarcinile ce i se impun, dar r.d.se sunt mijloacele pe care le are la îndemână, ca să fie ceia ce vine arătarea didactică, să fie el.

Mintea învașătorului este să formeze sufletele noilor generații care marele examen, să conducă destinele fărîi pe panta înclinată și dintrul frământat al viitorului. De el va depinde existența neamului în vălmășagul vremilor, pentru că el are în mână alouul sufletului fărânesc, și nu se poate concepe existența sau progresul fărîi noastre fără să ne îngrîșim cu atenție de sufletul aceluia care cu arma în mână a stat alături amar de vreme de străjă în fața puhoaielor cotoptiloaie.

De extinderea și intensificarea culturii la sate depinde existența națiunii. Cui i se cere icoale aceste învașătorului? În nici o altă ramură de activitate socială nu se cere o altă precizie și prevădare ca învașătorului. El este tot ce poate avea mai bun, mai curat și mai de încredere, săteanul.

În această ordine de idei, învașătorul trebuie în orice acțiune a lui, în orice gesti să fie oglinda care reflectează exemplul bun în sat. El trebuie să-și pună totdeauna întrebarea: „ceia ce fac eu, este sau nu folositor celor care mă încojoară, dacă și-ar însuși exemplul?”

Lucrurile se înlăpă adesea altfel. Invățătorul n'are nici o avere personală de cele mai multe ori, pe care să se sprijine, pentru a-și forma o gospodărie exemplară. Multe din școlii n'au nici un petic de pământ și ca e au, plătesc la comiteele școlare respective, aproape sume ce ar rezulta din prădusul muncii aceluia pământ.

Atunci cum poate merge mai deoarte?

Cât timp învașătorul nu va avea o gospodărie pusă pe baze solide, i.u.ș. va putea face pe deplin da.o.ia până atunci va fi privit de saș cu milă, adesea chiar cu dispreț.

Trebue ca orice școală să aibă pământ și să fie numai învașătorul pe el, nu să fie la bunul plac al așa zșilor funcționari ai comunei. Invățătorul astăzi nu este decât o barcă uitată pe o mare veșnic furțanoasă.

Autoritățile școlare trebuie să se gândească mai mult la soarta lui, căci știut este că învașătorul e chemat să joacă cimentarea sufletescă a satelor și să ducă lupia aprigă contra analfabetismului și să fie cald și treaz sentimentul național, conducând saiele spre o muncă cinstită și credincioasă, este singura lozincă a viitorului.

N. DROSSU

RECENZII

Istoria Pedagogiei. - Doctrinile fundamentale ale pedagogiei moderne de G. G. Adamescu, profesor la Universitatea din București. - Editura casei Școalelor.

— Buletinul Institutului de Literatură pe anul 1925. - București, 50 lei.

— Revista Generală a Învățământului. - Anul XV - No. 9. Articole de G. G. Adamescu, I. C. Petrescu, I. I. Gabrea, D. Baciu și alții.

— Parada Săcuiașcă de Alexe Măncușescu (Editura Viața Românească - Iași).

— Universitatea, Învățământul și Culturalizarea Sa. e. or de G. G. Adamescu. - București 1927.

— Revista Moldovei - Anul VI No. 6 și 7 - Botoșani, cu colaborarea D-lor T. Crudu, Const. Iordachescu, Căpitan A. I. G. Georghiu, Dr. C. Băcăeanu, Icon. Al. Simionescu și alții.

— Redu Niculescu - Mislău

Ceți și Răspândiți „Cultura Poporului”